

1 Corintios

Ja ua rá mudi ra carta bi 'yo'tra Pablo, ngue bi mennba yø 'yεc'εi Corinto.

¹ Nugä drá Pablo, Oja bi 'yεxqui ngue drá representantegä rá Jesucristo. Co 'nεhna mā zi cūh ra Sóstenes 'bucua, ² dadi zenguagä'be'ra to gätho ya o rá 'ye Oja, rá mmup'ra ja ra hnini Corinto. Ya yø ja'i'ah ra Oja ngue guí εc'εih ra Jesucristo. Bi zon'nah ra Oja ngue gui hyemhm p'ra ra nts'o. Porque gue'a i ts'ofu gätho yø ja'i εc'εi rá Jesucristo'a ngue da hyep'ra ra nts'o. Ngujra, ngu m'ida yø ja'i, gue'a rá Jesucristo ga øt'e ngue ma Hmuh. ³ Dí nnegä'be ya ngue nuna Oja mā Papáha co 'nεhna mā Hmuh Jesucristo di jap'ah ra 'nε da hyut'a ni mmuih.

⁴ Nugä njandyatho dadi ja mammadi Oja conná ngue'ah. Porque xandøngu rá njapi Oja bi unni te'o gätho ya guí n'yoh ra Jesucristo. ⁵ A nuyá, ngue ya guí n'yoh ra Jesucristo ya, εmmεi di jap'ah ra Oja. Porque xoc'a ni mmuih ra Oja, ngue guí pahm xanho hanja ra hya. 'Nε øt'e ngue guí padi ha gdi japra hya gui xihm yø ja'i. ⁶ A nuyá, nu te ra hya dá xi'ah ra ngue di nja'mø gá 'yεc'εih ra Cristo, gue'a ra hya bi njap'ra guí 'buhm'a ya. ⁷ Janangue nuyá, mente ra pa guí tømhm ra ngue da ep'ra mā Hmuh Jesucristo, ya hinte gadi 'behm'a rá njapi Oja di uni. ⁸ Di ha'ah ra ts'edi Oja ngue

guí ndəhə xəndønhə astə guerp'ə rá nʒɛgui. Porque nnepe ngue hɪn temə hyə də dɪn'nəhə 'mø rə pə də ɛp'ə mə Hmuhə Jesucristo. ⁹ Nuna mə Hmuhə Jesucristo, rá Ts'ənt'ə Oja. Bi zongahə Oja ngue 'dap'ə gə n'yohə nə. Nu'a rə hyə di yarcəhə Oja ngue dɪ nja, gue'a dɪ nja'a.

¹⁰ Ague mə zi cū'əhə, gue'a mə Hmuhə Jesucristo di 'dacə rə ts'ɛdi ngue dí xi'əhə nə rə hyə ja ua. Dí xi'əhə ngue hɪngə 'da'a n'nannɪ dɪ n'yo nɪ hyəhə, sinoque 'dap'ə dɪ n'yo nɪ hyəhə. I jatho ngue də 'da'igu nɪ n'yomfɛnɪhə, də 'da'igu gui 'yøthə. ¹¹ Dí xi'əhə nə rə hyə nə mə zi cū'əhə, porque nu'ə yø mɛnɪ rə Cloé bi xiqui ngue gədi njunthə. ¹² Porque hɪngə n'na hyətho guí mməmhə. I 'bə i'də nɪ n'yohə ngue ɛnə: “Nugə dí tɛnnə rə hyə mmənnə Pablo”. Mɪ'də p'əya ɛnə: “Nugə dí tɛnnə rə hyə mmənnə Apolos”. Mɪ'də p'əya ɛnə: “Nugə dí tɛnnə rə hyə mmənnə Bɛdu”. Mɪ'də p'əya ɛnə: “Nugə dí tɛnnə rə hyə mmənnə Cristo”. ¹³ A nuyá, xi'a rə Cristo, ¿ua 'bətɪ'də yø 'yɛc'ɛi ngue n'youi'a? A nugə drá Pablo, ¿ua guí ɛmhə ngue bɪ ma mə cu-atigə rə pont'i connə ngue'əhə? ¿Uague gə nxixya 'da'əhə ngue gui tɛngəhə?

¹⁴ Nugə dadi ja məmmədi Oja ngue hɪnjon dá xixya'əhə, hɪnda høndrə Crispo 'nɛhrə Gayo dá xixyabi. ¹⁵ Janəngue hɪnguɪ sə guí 'yɛmhə ngue dá xixyabi yø ja'i para ngue də dɛnnguɪ. ¹⁶ Bi zo mə mməi ya ngue rə Estéfanos co nɛ'ə 'bəp'ə ja rá ngu'a, xquet'a dá xixyabi. Hɪndɪ padɪ ngue'mø 'bə hmɪ'də yø ja'i dá xixyabi, ogue hɪn'nə. ¹⁷ Pɛ rə Cristo hɪmbɪ mɛnnguɪ ngue gə xixyabi yø ja'i.

Sinoque bi mænngui ngue ra hoga 'da'yo hya ga xihyø ja'i. Nugä hîndî mmangä yø hya mahotho ga nt'øde ngue høntho ga nnepe da 'yεc'εi gui yø ja'i te dî mma. Sinoque hønt'a ja ts'edi ga mma ngue bi du p'u ja ra pont'i ra Cristo, gue'a dî mman'a.

 18 Nuna ra hoga 'da'yo hya na, i hma ngue bi du p'u ja ra pont'i ra Cristo ngue bi yanju. A nu yø ja'i ngue dî m'medi, εmbi ngue hînte dî muui na ra hya na. Pe nuju ngue dî nyamma teh, n'youi rá ts'edi Oja na ra hya na. 19 I mmamp'u ja ra Maca Libro ra hya te bi man'Oja ngue εna: "Nu'u yø ja'i εna ngue ja xangu yø mfadi, nugä ga udi ngue hînte dî muui yø hya padi. Nu ra ja'i da 'yεna ngue ra bamhya, dî nequi ngue hînte dî muui rá hya padi", εn'Oja. 20 Nua ja ra ximhäi, i 'bøhyø ja'i εna ngue ja yø mfadi. I 'bøhyø ja'i εna ngue yø xännbate. I 'bøhyø ja'i εna ngue yø mbadi xandønho, i padi te ga ja nximhäi. Pe nuna Oja i εmbi ngue hînte dî muui yø mfadi ya yø ja'i ya.

21 Nuna Oja majuanî ngue jase rá mfadi. Bi zännî ngue nu'a te yø mfadi yø ja'i 'bøcua ja ra ximhäi, hinga gue'a ja ngue di fadi te'o Oja'a. Nuna Oja bi zännî ngue nu'u yø ja'i da 'yεc'εi ra hoga 'da'yo hya, gue'u dî nyanyø te'u. Nuna ra 'da'yo hya na, εmbyø ja'i nu'u hingui εc'εi ra hya, ngue hînte dî muui ra hya. 22 Yø judío, i nne ngue 'be da nu yø milagro, ja da 'yεc'εi ra hya. A nu yø ja'i hingyø judío, gue'a te yø mfadi yø ja'i 'bøcua ja ra ximhäi di ho da 'yøde. 23 Pe nugähe, nuna ra hya ja ts'editho ga mmangähe, guehna ngue da sihyø ja'i ngue bi du p'u ja ra pont'i ra Cristo na, ngue di hoga ma

ts'oquih_u. Hønt'a dí mmangähe'a. Pε yø judío p'uya, i εnā ngue ra 'be'isätho 'mø øhna ra hya na. A nu'u yø ja'i hingyø judío p'uya, εmbi ngue hinte di muui na ra hya na. ²⁴ Pε nuju, ngue ya dí εc'ei_u ra Cristo, ngu yø judío, ngu'u hingyø judío, gä bi zongah_u Oja 'nε bi xoga ma n'yomfεni_u para ngue ga pahm_u ngue ra Cristo haprá ts'edi Oja 'nε haprá mfadi Oja. ²⁵ Nu'a te i du ra Cristo, yø ja'i εmbi ngue Oja hingu_i padi te øt'e. Pε Oja i pase te øt'e. A nu yø ja'i hingu_i padi hanja'a te øt'Oja. Porque yø ja'i εmbi ngue hingu_i nzaqui Oja. Pε Oja mathoguitho ga ndønzahui ngue'a ga nzaqui yø ja'i.

²⁶ Ague ma zi cu'ah_u, ya gu_i nnuh_u te gäma ja'i bi zon'na Oja ngue da 'yεc'ei ra Cristo. Zi yohotho bi zo'u yø ja'i t'εmbi ngue ja yø mfadi, nuya nu manho yø ja'i ua ja ra ximhäi. Nu'u ja yø cargo ngue nts'ut'abi xquet'a zi yohotho bi zofo. Xquet'a zi yohotho bi zo'u yø ja'i ngue hnu'c'ei p'u ja yø hnini. ²⁷ A nuyá, Oja bi huanhyø ja'i nu'u hin'y_u yø mfadi ua ja ra ximhäi para ngue di 'berpabi yø sä'u yø ja'i εnā ngue ja yø mfadi. Oja bi huanhyø ja'i nu'u hingu_i nzaqui yø hya ua ja ra ximhäi para ngue di 'berpabi yø sä'u yø ja'i εnā ngue xanzaqui yø hya. ²⁸ Nunā Oja bi huanhyø ja'i nu'u t'εmbi ngue hinga njuani ua ja ra ximhäi xøque ma høt'e p'u, para ngue da hyεjpabi yø hya'u yø ja'i εnā ngue ja yø ts'edi. ²⁹ Janangue nup'u ja rá hmi rá dá Oja ya hinjonni ja'i da zäp'u da 'yεnā ngue di 'yets'i. ³⁰ Nunā Oja, bi 'yøt'e ngue ya man'yoh_u ra Jesucristo ya. Oja bi ne ngue conná nguehra Cristo dá pahm_u hanja na rá hya Oja. A nuyá, ngue conná nguehra Cristo, ya bi hoga ma ts'oquih_u. 'Nε go øt'a

ra Cristo ngue ya dí oh_u rá 'yε Oja. Porque go gue'a ra Cristo bi gurca ma ts'oquih_u. ³¹ Ja di nequi ua hanja na ra hya nt'ot'i p'_u ja ra Maca Libro ngue εna: “Nu to i nne di 'yεts'i, pε gue da 'yεspabi'a rá Hmu bí 'b_u mahεts'i, hingue masque go ra ja'i'a di 'yεts'i”, i εna.

2

¹ Ague ma zi cu'ah_u, nu'mø ma magä p'_u guí 'b_uhm_u ngue dá xi'ah_u rá hya Oja, hinda mangä yø hya ga ya yø ja'i εna ngue yø bamhya. Ni xinda mangä yø hya nu'_u mahotho da nt'øde. ² Porque nu'mø ya di 'b_ucä p'_u ha guí 'b_uhm_u, honda n'na ra hya dá sänni ngue ga xi'ah_u. Guehna ra hya na ngue ga mma hanja ngue bi ma ma cuati p'_u ja ra pont'i ra Jesucristo. ³ A nu'mø ya di 'b_ucä p'_u ha guí 'b_uhm_u p'uya, gä nuh_u ngue hinda ya manzaqui. Sinoque asta dí huaqui, porque dí su ngue hinda bongmanho ra hya ga mma. ⁴ Nu'mø ma xi'ah_u na ra hya na, hinda mangä'_u yø hya mahotho da nt'øde ngue ma mfadise, para ngue di thap'a ni mmaih_u. Sinoque nuya yø hya dá xi'ah_u, guesε ra Espiritu Santo i ja rá ts'edi ngue bi xoc'a ni mmaih_u para ngue da dinni n'yomfεnih_u xanho hanja na ra hya na. ⁵ Janangue nuna ni nt'εc'εih_u ja ya, guehna Oja jase rá ts'edi bi the na ra hya na. Hinga guerp'_u ja yø hya yø ja'i nu'_u εna ngue yø bamhya bi the na ra hya na.

⁶ Pε nup'_u 'b_uhyø ja'i ngue ya xa nzehyø nt'εc'εi, guehya dí xicä ra hya nu'a majuan_i ngue di gohi ngue yø bamhya yø ja'i. Pε nuna ra hya na, hinga

g_{ue}h_{na} r_a h_{ya} p_a'_u y_ø j_a'_i ε_{na} n_{gue} y_ø b_{am}h_{ya} 'b_uc_{ua} j_a r_a x_{im}h_{ai} y_ø h_{ya} n_a. N_i x_{ing}a g_{ue}'_a t_e r_a h_{ya} p_a'_u y_ø j_a'_i d_i m_{anda} u_a j_a r_a x_{im}h_{ai} y_ø h_{ya} n_a. Porque n_u t_e r_a h_{ya} p_a'_u, d_a th_{otho}'_a. ⁷ A n_{una} r_a h_{ya} n_{gue} m_{aju}an_i d_i g_{ohi} n_{gue} y_ø b_{am}h_{ya} y_ø j_a'_i, g_{ue}h_{na} r_a h_{ya} O_{ja} d_i m_mang_a n_a. N_u'm_ø y_ø p_a x_a th_{ogui}, n_u y_ø j_a'_i m_i 'b_uc_{ua} j_a r_a x_{im}h_{ai} h_{im}b_i b_{adi} h_{anja} n_a r_a h_{ya} n_a. H_{ante} n_{gue} d_i h_{ocra} x_{im}h_{ai} O_{ja}, y_a x_i z_{anni} t_e 'b_e'_a d_i n_{jam}'m_efa n_{gue} h_a d_i n_{jar}'_u d_i n_{yam}m_a t_{eh}. ⁸ N_u'_u y_ø t_s'_{ut}'_{abi} u_a j_a r_a x_{im}h_{ai}, h_{injomb}_i n'_{yo} y_ø m_mai n_{gue} x_{ta} m_{badi} h_{anja} n_a r_a h_{ya} n_a. Porque n_u'm_ø n_{gue} x_{ta} n_{diny}_ø m_mai y_ø j_a'_i h_{anja} n_a r_a h_{ya} n_a, n_{una} m_a H_mu_h Jesucristo m_{ag}ues_e, y_a h_{inx}_{ta} m_{ma} m_a cu_{ati} r_a p_{ont}'_i 'm_ø. ⁹ B_i n_{ja} t_{eng}uth_o r_a h_{ya} m_mamp'_u j_a r_a M_{aca} L_{ibro} n_{gue} ε_{na}: “N_{una} O_{ja}, y_a x_a n_{zanni} t_e d_a j_{apy}_ø j_a'_i n_u'_u d_i m_{adi}. G_{ue}h_{na} r_a n_{jar}_i O_{ja} h_{injonn}_i j_a'_i d_i p_{oni} n_{gue} d_i p_{adi} h_{anja} n_a. Porque h_{inj}am'_{mø} 'b_e b_i n_{ja}'_a t_e m_i j_a n_{gue} d_a 'y_øt'_{Oja}”. ¹⁰ P_e O_{ja} b_a p_{enng}ah_u r_a Esp_{iritu} S_{anto}, g_{ue}'_a b_i 'y_øt'_e n_{gue} b_i d_{in}m_a m_maih_u h_{anja} n_a r_a h_{ya} n_a. Porque r_a Esp_{iritu} S_{anto} i p_{adi} g_{atho}'_a t_e r_a n'_{yom}f_{eni} O_{ja}'_a. ¹¹ N_u'_na r_a j_a'_i y_a, h_{injong}_{ui} p_{arp}_i t_e j_a r_a n'_{yom}f_{eni}. H_{onse} r_a j_a'_i p_{ase} t_e m_bemp'_u j_a r_a n'_{yom}f_{eni}. X_{quet}'_a n_{jarb}uth_o O_{ja} y_a, h_{injonn}_i j_a'_i d_a z_a d_a b_{adi} t_e j_a r_a n'_{yom}f_{eni} O_{ja}. S_{inoque} h_{onse} r_a Esp_{iritu} S_{anto} i p_{adi} x_{anho} t_e j_a r_a n'_{yom}f_{eni} O_{ja}. ¹² J_{an}ang_{ue} n_{uj}_u, h_{inga} g_{ue}'_u y_ø h_{ya} y_ø b_{am}h_{ya} 'b_uc_{ua} j_a r_a x_{im}h_{ai} n_a r_a h_{ya} d_i p_{ah}m_u. O_{ja}'_a b_a p_{enng}ah_u r_a Esp_{iritu} S_{anto} n_{gue} g_da p_{ah}m_u h_{anja} n_a r_a n_{jar}_i O_{ja} d_i 'd_{ac}_{ju}. ¹³ J_{an}ang_{ue} n_{una} r_a h_{ya} d_i m_manya, h_{inga} g_{ue}-

hya yø hya ngue ma n'yomfɛniɛ dɪ mma, sinoque ra Espírítu Santo i xännga ra hya dí xihyø ja'i nuya n'youi ra Espírítu Santo.

¹⁴ Pɛ yø ja'i hinguí n'youi ra Espírítu Santo hinguí sä da dinyø mm̄ai hanja na ra hya xänngah̄u ra Espírítu Santo. Embi ngue hingrá bamhya ra ja'i mm̄anna ra hya na. Hinguí padí hanja, porque hinguí n'youi ra Espírítu Santo. ¹⁵ A nu yø ja'i n'youi ra Espírítu Santo i sä hacra güenda xandønho hanja na ra hya na. 'Nɛ hinguí sä to da 'yɛmbi ngue hinga gue'a te ra hya i mma. ¹⁶ Porque nt'ot'i p'ɛ ja ra Macá Libro ra hya ngue ɛna: “¿Te'o ni ja'i da zä da barpabi rá n'yomfɛni'a ma Hmūh̄u? ¿Te'o da 'yɛna ngue bi m'mührá xännbate Oja ngue bi xännbí te øt'e?” Pɛ nuju, ra Espírítu Santo'a dí n'yoh̄u, 'nɛ gue'a ra Espírítu Santo øt'e ngue dí tímhm̄u zits'ɛ hanja rá n'yomfɛni ra Cristo.

3

¹ Ague ma zi cu'ah̄u, nu'mø dámba m'macä p'ɛ guí 'buhm̄u, nugä hindá xi'ah̄u yø hya nu'ɛ dí xicä yø 'yɛc'ɛi ya n'youi ra Espírítu Santo. Sinoque dá xi'ah̄u ra hya hinguí hɛnni gdi pah̄m̄u. Porque guí 'buhm̄u tengutho yø basi ngue zits'ɛtho tinni mm̄aih̄u hanja rá hya ra Cristo. ² Dá xän'nah̄u yø hya hinguí hɛnni gdi pah̄m̄u. Tengutho n'na ra basi 'mø sidra xi'ba, hingra hm̄ɛ ma t'unni da zi, dá ja'ah̄u p'ɛ. Porque himbi zä xta ndinni mm̄aih̄u hanja ya yø hya xanhɛnni. Asta ni xinga guedya di tinto ni mm̄aih̄u hanja ra hya ya. ³ Porque tobe guí øthoh̄u tengutho ga 'bu hmi'da yø ja'i. Tobe gyø zɛyathoh̄u. Tobe gyø 'yøt'i sɛithoh̄u. Tobe hinga

'da'igu ra hya guí mmamhmu. Tobe guí øthohu tengutho øtyø ja'i nu'u hingui pa Oja. ⁴ Porque nu 'da'ahu, gui em'mø gui yahu: "Nugä dí tennä ra hya mmanña Pablo". Mi'da p'uya ena: "Nugä dí tennä ra hya mmanña Apolos". Janangue ja di nequi p'uya ngue guí øthohu tengutho øtyø ja'i 'bucua ja ra ximhäi.

⁵ Nugä drá Pablo, conña Apolos, ¿teni 'be'a goma ts'edi jagä'be ngue go tennä'be yø ja'i? A nugä'be yø mēfithogä'be Oja. Høntho dá øt'ä'be ra 'befi ngue gá 'yεc'εihra ra Hmu Jesucristo. Pe n'na ngu n'nagä'be, nu'a te ra 'befi bi 'dacä'be Oja, gue'a dí øt'ä'be'a. ⁶ Nunä ra hya dá xi'ahu, tengutho n'na ra hmudä 'mø bi thuhu, njarbutho na. Nu ra Apolos, go bi xithe'a. Pe gue'a Oja di tetra hmudä. ⁷ Janangue nuyá, ngu'a tu ra hmudä, ngu'a xithe, hñjongui tate. Go gue'a Oja i tate, porque go øt'e ngue i te ra hmudä'a. ⁸ A nu'u tuhra hmudä, 'nε'u xithe, 'da'igu yø hya. Pe n'na ngu n'na ya, nu'a te ra 'befi bi 'yøt'e, Oja da gut'i. ⁹ A nugä'be, yø mēfithogä'be Oja. A nu'ahu, ni mmahra p'u bi ma nthuhu ra hmudä, gue'ahu i nnøpa huahi Oja.

I ja man'na ra hya ya. Nunä Oja, tengutho 'mø ngue bi dū'mi bi hyø'a n'na ra ngu p'u guí 'buhmu. ¹⁰ A nugä p'uya, tengutho n'na ra gado. Nunä Oja bi 'yøt'e ngue dá dū'mä ra 'befi. A nu mi'da yø xännbate p'uya, tengutho 'mø dadi tetra jado'u. Pe n'na ngu n'na yø gado di sigue ra 'befi, i ja ngue da mädi xandønho, hñha di dunna ngu. ¹¹ Nunä te ra hya bi ma ma dū'mi ngue bi si'ahu hanja ra Jesucristo, guehna ra hya bi nøpa do p'u ha brá fuhra ngu na. Hingui sä ngue da ma madū'mi rá

'bɛfi Oja mɛntɛ hɪnguɪ hma hanja'a rɑ Jesucristo. ¹² Pɛ nuyá, xangu yø do i ja ngue di usa'ɛ to di sigue rɑ 'bɛfi ngue hɔnnigu. Nu 'da yø mɛfi, da japrɑ do ngue rɑ oro p'ɛ ja rɑ ngu. Nu mi'da yø mɛfi, da japrɑ do ngue rɑ t'axi. Mi'da yø mɛfi, da japyø do ngue mazihotho gui nɛqui. A nu mi'da yø mɛfi, yø za da japrɑ ngu. Mi'da yø mɛfi, da japyø paxi rɑ ngu. Mi'da yø mɛfi, yø xanza da japrɑ ngu. ¹³ Pɛ n'na ngu n'na yø mɛfi, nu'a te rɑ 'bɛfi bi hoqui, nu'mø rɑ pa danɪ thaxra güenda, ja da fadi xanho p'ɛya ngue'mø xanho rɑ 'bɛfi bi hoqui, oge hin'na. Porque nu'a rɑ pa'a, rɑ sibi di nja. Nu'a rɑ sibi p'ɛya, ja di nɛqui p'ɛ'a te ga nho rɑ 'bɛfi bi hoqui n'na ngu n'na yø hyɔnnigu. ¹⁴ A nu rɑ hyɔnnigu ngue hindi nzø'a te bi japrɑ ngu, ya da hyanna nzabi. ¹⁵ Pɛ nu rɑ hyɔnnigu ngue bi nzø'a te bi japrɑ ngu, ya di m'mɛ'a te rɑ 'bɛfi bi hoqui. Hɔnsɛ rɑ hyɔnnigu di nyanna te, tengutho 'mø ngue bá pongrɑ ndate n'na rɑ ja'i p'ɛ ja rɑ ndate sibi.

¹⁶ ¿Ua hinguɪ pahmɛ ngue gátho'ahɛ, i nnøpa nija Oja hapɛ 'bɛhra Espírɪtu Santo? Porque rɑ Espírɪtu Santo ya guɪ n'yohɛ'a ya. ¹⁷ Nu'mø ngue to di ts'onnbabi rá nija Oja, Oja di castiga rɑ ja'i. Porque rá nija Oja xandɛxqui'a. Janangue nu rɑ xännbate ngue di ts'onnbabi rá 'bɛfi Oja p'ɛ guɪ 'bɛhmɛ, da ma rɑ castigo.

¹⁸ Hinguɪ sä ga här'ma mmɛi, ga ɛna ngue di pasɛhɛ hanja rɑ hya. Madague'a ɛn'i'da yø ja'i ngue xangu yø mfadi i ja, pɛ nuya yø ja'i ya, jatho ngue da 'yøt'e tengutho 'mø ngue hinte di padi. Ja da dimp'ɛ xanho rá mmɛi rɑ ja'i ha rá nja na rɑ hya majuanɪ di nja rá mfadi. ¹⁹ Porque nuya

yø ja'i 'bucua ja ra ximhäi, ngue hingui pa Oja, nup'u ja rá hmi rá dá Oja hinte di muui yø mfadi ya yø ja'i ya. I mmamp'u ja ra Maca Libro ra hya ngue ena: "Nuna Oja, i øt'e ngue nuna ra ja'i ena ngue bi dinse rá mmui na ra hya padi, nuna ra hya bi dinna ja'i, hin tema nho da 'yørpabi". ²⁰ I nt'ot'i p'u ja ra Maca Libro man'na ra hya ngue ena: "Nu yø ja'i ena ngue ja yø mfadi, pe Oja parpabi yø n'yomfeni yø ja'i ngue nuya yø hya pahyø ja'i hinte di muui". ²¹ Janangue nuyá, nu'u yø ja'i gui emhmæ ngue ja yø mfadi ngue yø bamhya, 'yo sä gui espahæ ngue da guehya gui huanhni ndana gui tenhnæ ya. Porque gätho yø xänbæte, gätho'a te ja nximhäi, gätho Oja bá sänni ngue i ja para ngue da 'yøt'ahæ ra nho. ²² Nugä drá Pablo, ra Apolos, ra Bedu, dí 'bucæhe ngue ga fæxæhe. A nuyá, nu te gä bá sän'Oja ngue ja ua ja ra ximhäi, i ja ma tehæ, i ja ra ndæte, nu te gä dí nnuhæ ngue ja ra pa dí 'bæhmæ ya, da gue'a te ga nnuhæ ra pa di 'yep'u, nu te gätho dí nnuhæ ya, ga nja yø cosa ngue da 'yørcæhæ ra nho. ²³ A nuju ya, ma ga ørpahæ rá pähä ra Cristo. Ra Cristo p'u ya, i ørpabi rá pähä Oja.

4

¹ A nuyá, dami 'yø'ni güendahæ ngue yø mæfithogæhe ra Cristo. Bá excahe ngue nuna rá hya Oja hingui fadi hanja, ga xänbæhe yø ja'i hanja na ra hya na. ² Gui pahmæ ngue n'na ra mæfi 'mø bi ndäpa n'na ra 'bæfi, nu'a ra 'bæfi sifi ngue da 'yøt'e i ja ts'editho ngue da 'yøt'e. ³ A nugui, ðte'o da zä da hyasca ra güenda ngue'mø xanho te dí øt'e, ogue hin'na? Dí haxä njuani

ngue hinga gue'a ni 'bɛfihɛ'a ngue gui hyascahɛ ra gũenda. 'Nɛ hinjonni ja'i da zã ngue da hyascagui ra gũenda ngue'mø gue'a dí øt'e ogue hin'na. Ni xinga gueque dí haxa njuani ngue'mø gue'a te dí øt'e ogue hin'na. ⁴ Nup'u nná bɛngã'a te dí øt'e, dí ɛna ngue ya gue'a te nná 'yo ya. Pɛ hingue masque dí ɛna ngue hin'yɛ mã ts'oqui. A nuyá, nu'a ja ngue da hyasca ra gũenda te dí øt'e, guesɛ Oja da hyasca ra gũenda. ⁵ A nuyá, 'yo to sã guí haspahɛ ra gũenda mɛnte tobe hingui sɔnna pa da ɛp'u mã Hmuhɛ Jesucristo. Nu'a go da hyaxra gũenda'a, ndana ra ja'i xanho te xa 'yøt'e, ndana ra ja'i hingui ho te xa 'yøt'e. Nu'a go pa'a te mbɛmp'u ja yø n'yomfɛni n'na ngu n'na yø ja'i. Nu'a te da dinnbabi Oja n'na ngu n'na yø ja'i, gue'a ra njut'i di nja'a.

⁶ Ague mã zi cu'ahɛ, ya dá xi'ahɛ ya yø hya dá hyɛqui ngue ra 'bɛfi dí øt'e, da guehra 'bɛfi øtra Apolos. Nguna ra hya dá xi'ahɛ, n'namhma ngue guí pahmɛ ngue nu'a te mmamp'u ja ra Maca Libro, 'yo gui festhohɛ. Porque gãtho di muui yø xãnnbate, hingui ho gui 'yɛspahɛ 'da yø xãnnbate, xingui 'yɛmhmɛ ngue hinte di muui mi'da yø xãnnbate. ⁷ Xiya, ¿te'o bi xi'ahɛ ya ngue man'na tãte xanho'ahɛ ngue mi'da yø ja'i? ¿Ndana ra hya guí tímhmɛ ya ngue hinda gue'a Oja bi 'da'ahɛ ra hya ya? A nuyá, xi'mø ngue Oja bi 'yøt'e ngue gá pahmɛ ra hya guí pahmɛ ya, ¿hanja ngue gadi 'yɛxhɛ co nu'a te ra hya guí pahmɛ ya 'mø, ɛntho xøga xãschɛ ra hya p'u gni bɛmhmɛ ya?

⁸ Nup'u gni bɛmhmɛ ya, ngue ya gá pahmɛ hanja na ra hya na, guí ɛna ngue ya hinte gadi 'bɛhmɛ ya. Guí 'bɛ mmanhohɛ p'u gni bɛmhmɛ

ya, εntho guí ndast'abih_u p'_u ga mbøn'a te guí øth_u ya. Nügähe p'uya, guí εnje n'na nguadi tengutho 'mø ngue h_inte dadi m_ugähe. Nuhma 'mø majuan_i ngue gdi ndast'abi, gadi mandah_u ndap'_u bi zä. 'Nεcähe dí jats'_u ma cargogähe 'mø ngue'a te ra 'b_efi gdi p_ehm_u. ⁹ Nup'_u ga mbøn'a te t'ørcähe ngue yø representantegähe ra Cristo, εna gue xøgue ga 'yøt'a Oja'a ngue ga m'mεfathogähe. Dí 'b_ucähe tengutho 'mø ngue yø ofädi xä ts'ännbi ngue da tho, di njagähe p'_u. Di mp_eti yø ja'i ngue da nu te ga thohme. Ngu yø anxε, ngu yø ja'i da nutho te ga thohme. ¹⁰ A nügähe, i t'εnje ngue dyø 'yammügähe ngue rá hya ra Cristo dí mmamh_ume. Pε nu'ah_u p'uya, nup'_u gn_i bεmh_u, nu'a rá hya ra Cristo ya guí t_inseh_u xandønho hanja ra hya. Pε nügähe dí εngähe ngue h_indi ya manzaquigähe. A nu'ah_u p'uya, guí εmhm_u ngue xanzaqui te guí mmamh_u. Mεnte thenngähe yø ja'i, a nu'ah_u p'uya i hnu mansu'ah_u. ¹¹ Nu'mø yø pa xathogui, xtá sähe ra n'_u ngue h_in'y_u te ga sihe. Asta gue-hya, dí sähe ra n'_u ra thuh_u. Ja'mø dí t_uthegähe, ogue h_in'y_u te ga hegähe. Ja'mø di unje yø ja'i ngue pεgbahe. Ni xingra ngu di ja ngue hap_u ga m'm_uh_ume. ¹² Dadi n'_uni dadi mp_efi conma 'yεhe. I sanje yø ja'i, pε nügähe p'uya dí äpähe Oja ngue di japi te'o sanje. I mbεngahe xan'_u yø ja'i, pε dí setähe. ¹³ I nnø man'uje p'_u ha ya yø ja'i. Pε nügähe dí thammanhotho gähe. I nnu häigähe yø ja'i, εnje p'_u tengutho 'mø ngue n'na ra cosa ya xä hørb_u yø ja'i, ya h_inte di muui. Ngunä bi 'yørcähe yø ja'i, asta guetya njarbatho.

¹⁴ Nunä ra hya dá cuatä ua ja ra s_ucua ja ua,

hĩndá cuatä nā rā hyā nā ngue gadi 'bet'a nĩ sähü. Sinoque dadi 'da'ähü n'na rā consejo tengütho 'mø ngue mā basĩ'ähü. ¹⁵ Madague'a gui 'yēnā ngue di 'bũ'i 'dēt'a mahuañi nĩ xännbatehü ngue di xän'nahü hanja rá hyā rā Cristo, pē nügä go nĩ papágahü. Porque go rá mudi dá xän'nahü rā hoga 'da'yo hyā, janāngue bĩ njap'ü ngue guí εc'ēihü rā Cristo ya. ¹⁶ A nuyá, ya gá nühü te dá øt'ä p'ü guí 'bühmü, gue'a dí xi'ähü gui 'yøthü'a ya. ¹⁷ Janāngue dí øt'ä p'ü nā rā Timoteo ngue dā xi'ähü te ja ngue gdi n'yohü. Nuná, dadi mādi tengütho 'mø ngue mā ts'unt'ü, porque dí padi ngue εc'ēi xanho rā Jesucristo. Nu'a te nná 'yogä ya ngue dí tennä rā Jesucristo, go dā xi'ähü hanja nā. Tengütho rā hyā dí xännba yø 'yεc'ēi di mpeti ndap'ü bi zä, dā ngüt'atho dā xi'ähü naya.

¹⁸ Nu'ü nĩ xännbatehü p'ü ha guí 'bühmü, i 'bup'ü 'da ngue di 'yεts'i, εnā ngue yø bamhya. Nup'ü ga mbēñi, εnā ngue gā sū gā mmagäp'ü ngue gā ma nyähü. ¹⁹ Pē dā ne Oja ngue ya hĩnda ya'atho gā mmagä p'ü gā ma nyähü. Gā nnügä p'üya tegue ngu dā 'yøt'ü di 'yεxpü guí 'bühmü. Ya gā nnügä 'mø ngue majuanĩ øt'a te rā hyā i mma, hĩngra hyatho i mma. ²⁰ Porque nu'ü yø jā'i ngue ørpabi rá 'bēfi Oja, hĩngra hyatho mman'ü, sinoque hā rā ts'edi ngue øt'a te rā hyā i mma. ²¹ Xiya, ¿ndana guí nne gui 'yøthü ya? Guí nne gui sigue te guí øthü para ngue gā sũ'ähü 'mø dá magä p'ü, ¿uague guí nne guí n'yo manhohü para ngue mahotho gdā zo'ähü 'mø dá magä p'ü?

5

¹ A nuyá, ndap'ua bi zä i hma te 'be'a bi 'yot'a n'na ma cuh_u p'ua ha guí 'b_uhm_u, ngue ya 'b_uhm_i rá hømme. Nuná ra ts'oqui na p'ua, guehna tate xants'o, conque guí nnuh_u ngue nu'ua yø ja'i hinguí pa Oja, hinguí øt'e tengü na ra hya na. ² Nε tobe gadi 'yεxp_u gui yah_u ngue guí εna ya gä gue'a te guí øth_u. A nuyá, ngue nguna ra hya bi nja, i jatho ngue guí m'm_u ndumm_uih_u. A nuná ra n'yoh_u bi 'yø'na ra ts'oqui na, dami hyømhm_u thi p'ua ha gadi mpetih_u na. ³ Madague'a ngue hindí 'b_ucä p'ua ha guí 'b_uhm_u, pε nu'mø dá bεn'ah_u εntho ya xti 'b_ucä p'ua ngue ga haspa ra güenda na ra n'yoh_u bi 'yøtra ts'oqui. ⁴ A nuyá, dami mpetih_u ya, dami 'yøth_u'a te nnu manho ma Hmu_u Jesucristo. Nup'ua ha guí mpetih_u, gui 'yø'ni güendah_u ngue di 'b_ucä p'ua. Da gue'a ma Hmu_u Jesucristo guí pah_u ngue di m'map'ua ngue da xän'nah_u'a te ja ngue gui 'yøth_u. ⁵ Nu'a ra n'yoh_u bi 'yøtra ts'oqui, dami hyømhm_u thi p'ua guí 'b_uhm_u, di map'ua 'b_uhyø ja'i di manda ra zith_u, ja da säp'ua ra n'ua rá do'yo. Xamhatho ngue di nyanna te 'mø ra pa da εp'ua ra Hmu Jesús. ⁶ Nu'a te ra hya guí øth_u, ya hinguí sä nimantho sä gui 'yεts'i ngue gui 'yεna gä gue'a te gni 'yoh_u. ¿Ua hinguí pah_u ngue co zits'ua ra íxi, di ixqui gä ra jüni? ⁷ Janangue nuyá, dami hyømhm_u thi'a ra n'yoh_u bi 'yøtra ts'oqui ya, n'namhma ngue hindí ts'om mi'da yø ja'i. Porque tobe hindí nts'onyo n'yomfεni yø ja'i ya. Ra Cristo ya bi tho ngue bi hoga ma ts'oquih_u, bi gohi tengütho ra 'bøt'e ja'mø ra ngo ngue ra Pascua. ⁸ Janangue jatho ngue majuani gui hεhm_u p'ua ra nts'o, gätho da gue'a ra nho gdi n'yoh_u.

9 Nu'a ra carta dá pen'nah_u m'met'o, dá xi'ah_u te ja ngue gui 'yøth_u, ngue 'yo gadi nuans_u'u yø 'yots'om'mäi. 10 Pe nugä hindí en'ah_u ngue ya hingui sä gui ntøth_u'u yø 'yots'om'mäi 'bucua ja ra ximhäi. Ogue ya hingui sä gui ntøth_u yø ja'i høndyø mēnyu di xandi, ogue yø bε, ogue thanne yø dahmu. Nu'mø ngue da gue'a gdi xi'ah_u'a, ya nñetho ngue gui pømh_u ua ja ra ximhäi 'mø. Pe nja ngue hinga gue'a dí mmangä'a. 11 A nuna ra hya dá ne ga xi'ah_u ya, 'yo nimantho gadi nsixui'ü sä ena ngue gadi ncuh_u, 'nε yø 'yots'om'mäi, ogue høndyø mēnyu di xandi, ogue thanne yø dahmu, ogue yø fēhni, ogue yø iti, ogue yø bε. Nuyá, guehya ni xinga gue'a di sä ngue 'dap'ü guí nsimhmēh_u ya. 12-13 Porque nu'ü yø ja'i hingma n'yoh_u, hingo di tocagui ga haspa ra güenda. Guesε Oja da hyaspa ra güenda ya dí xi'ah_u. Pe nup'ü ha gadi mpētih_u, dami hyaxh_u ra güenda te ga 'yo yø 'yεc'ei. Janangue nugä dí xi'ah_u ngue nuna ra n'yoh_u bi 'yøtra ts'oqui, dami hyømh_u thi na.

6

1 A nuyá, nu'mø 'bähyø 'yεc'ei ja ngue di yaprä mmi'yεc'eiui, 'yo di thop'ü 'bähra ts'ut'abi hinga 'yεc'ei. Da zä di map'ü 'bäyø mmi'yεc'eiui, da xifi ngue di hojpi tema hya hēmbi. 2 ¿Ua hingui pahmu ngue nu'ü yø ja'i Oja, gue'ü da hyaspa ra güenda yø ja'i 'bucua ja ra ximhäi'ü? Xi'mø ja ngue ga haspah_u ra güenda yø ja'i 'bucua ja ra ximhäi, xi ra asunto zits'utho guí hēmph_u, ¿ua hinda zä guí xihni mmi'yεc'eiü ngue di hoqui? 3 Conque asta yø anxe Oja ga haspah_u ra güenda. Janangue goma gue'a

n'na ra asunto zits'utho di hεmsεhεu ngue hinda zä ga hocjε. ⁴ Xi'mø hinguí padí ha gdi hocjε n'na ra asunto 'mø guí hεmphε, ¿ua sä ngue gue'ε yø ja'í hingingyø 'yεc'εi di hoc'a ní asuntohε 'mø? ⁵ Dí xi'ahε nā ra hya nā n'namhma ngue guí pεs'ní sähε. Xip'ε ha guí 'bεhmε, ¿ua xinga n'na nc'εi ní n'yohε ngue di padí di hoca n'na ra asunto 'mø ja te hεmbyø cü? ⁶ ¿Hanja ngue nup'ε 'bεhra ts'ut'abi hingra 'yεc'εi, ja ní map'ε yø 'yεc'εi ngue di yaprá mmí'yεc'εiui?

⁷ A nuyá, nu'a te ra njunt'í guí øthε, ja di nεqui p'εya ngue gadi 'bεhmε ra hya. ¿Hanja ngue nu'mø hinga gue'a t'øt'ahε, hinguí hāt'i guí sethε? ¿Hanja ngue hin gadi n'uní da fε'ahε, xøgue madí zits'ε te guí nne guí 'bεhmε? ⁸ Conque xquet'a guí njahε p'ε ngue hinguí ho te guí øthε, asta ní mmí'yεc'εiui guí pεhε.

⁹ 'Yo gyø thätihε. Guí pahmε ngue nu'ε yø ja'í xants'o te øt'e, hinda yεrbε ha di manda Oja'ε. Hinda yεrbε yø 'yots'om'mäi. Hinda yεrbε ya yø n'yohε ørpe tengutho 'mø dra xisu yø mmín'yohεui. Hinda yεrbε ya yø ja'í thanne yø dahmü. ¹⁰ Hinda yεrbε yø bε. Hinda yεrbε ya yø ja'í høntho í nne ngue di xandi te pεts'í. Hinda yεrbε yø iti. Hinda yεrbε yø zate. Hinda yεrbε'ε corpa ra 'yu yø mmíc'εiui ngue pε. ¹¹ Nuyá yø hya dí xi'ahε ya, ya xcá njap'ε 'da'ahε ya. Pε nuyá, ya bí ma mahojpi'ahε. Ya yø ja'í'ahε Oja ya, ngue gá 'yεcεihε'a ra Hmü Jesús. Ya guí n'yohε ra Espíritu Santo bá pεn'nahε Oja ya.

¹² Ya hindí mandagahε ra ley ga 'yo yø judío ya. Ya sä ga øthε te dí nnehε ya. Pε ma ga samma

mm̄ih̄u ngue h̄inga øth̄u'a te h̄inni 'yup'u ga øth̄u.
 13 Majuan̄i'a te ra hya i hm̄a ngue nu te si ra ja'i,
 rá mm̄i ni ma. A nu rá mm̄i ra ja'i p'uya, ga
 nja'a ngue ja da m̄εsp̄u'a te si. Pε n̄uya yoho yø
 hya ya, Oja da 'yøt'e ngue di njap'u rá n̄εqui ya. Pε
 h̄inguí sã ga εm̄hm̄u ngue ga nja ma do'yoh̄u ngue
 ra 'yots'om'm̄ai. Sinoque rá do'yo ra ja'i, ga nja na
 para ngue da 'yørp̄abi rá 'b̄efi ra Hm̄u. A nu'a ra
 Hm̄u p'uya, di hat̄ra ts'edi ma do'yoh̄u. 14 Nun̄a Oja
 bi japi ngue bi b̄enn̄ate ra Hm̄u Jesucristo p'u ha
 bi t'ãgui. Xquet'a di jaj̄u p'uya, ja rá ts'edi ngue da
 'yøt'e ngue ga b̄enn̄ateh̄u.

15 ¿Ua h̄inguí pah̄mu ngue nu ma do'yoh̄u, i
 nnøpe ngue rá do'yo ra Cristo? ¿Ua da zã ga
 hajpah̄u n'na parte rá do'yo ra Cristo ngue
 di mp̄enhui rá do'yo n'na ra xisu ngue ra
 'yots'om'm̄ai? Nu'a, h̄inguí sã'a. 16 Guí pah̄mu
 ngue n'na ra n'yoh̄u 'mø bi m̄ε n'na ra xisu ngue ra
 'yots'om'm̄ai, n̄uya yo nc'εi ya, εntho n'na nc'εitho,
 porque n'nat'a ra te com̄h̄m̄i. I nt'ot'i p'u ja ra
 Macã Libro ra hya ngue εna: “Nu'u yo nc'εi di
 mp̄enh̄i, i cohi ngue n'nat'a yø do'yo, porque i
 com̄da ra te”. 17 A n̄uyá, nu ra ja'i di mp̄enhui ra
 Hm̄u Jesús, i cohi tenḡtho 'mø n'na nc'εitho.

18 'Yo gui 'yots'om'm̄aih̄u. I ja xangu m̄i'da yø
 ts'oqui øtyø ja'i, pε nu ra ja'i ngue 'yots'om'm̄ai,
 rá do'yosε di ts'oni. 19 ¿Ua h̄inguí pah̄mu ngue nu
 ma do'yoh̄u, gue'a nnøp̄a nij̄a ra Esp̄iritu Santo'a?
 Porque Oja bá p̄enh̄n̄a Esp̄iritu Santo ngue di
 m'm̄up'u ja ma mm̄ih̄u. A n̄uyá, ya h̄in dad̄i
 m̄mandasεh̄u ya. 20 Porque ya dí oh̄u rá 'yε Oja
 ya ngue bi gurcã ma ts'oquih̄u. Jan̄angue n̄uyá,

jatho ngue ga ørpah_u rá pähä Oja conma do'yoh_u 'nε conma n'yomfεnih_u. Porque ya rá mmεtigah_u Oja.

7

¹ Nuna man'na ra hya guí änngh_u ya, dí nne ga xi'ah_u hanja. Nu ra ja'i ngue hinguí nne di nthati, ya xanho ngue'mø hindi nthati. ² Pe i fadi ngue ndap'u bi zä εmmεi 'yots'om'mäi yø ja'i. Janangue man'na xanho ngue ra n'yoh_u di m'mährá xisu. Ra xisu p'uya, di m'mährá ndø. ³ Nu ra n'yoh_u i jatho ngue di m'mähmi xanho rá xisu. Ximmangu ra xisu, i jatho ngue di m'mähmi xanho rá ndø. ⁴ Nu ra xisu ngue ya o rá 'ye rá ndø, da 'yørpabi rá pähä rá ndø. A nu ra n'yoh_u ngue ya o rá 'ye rá xisu, da 'yørpabi rá pähä rá xisu. ⁵ Nu'mø ja rá pähä ra n'yoh_u, 'yo di εnna xisu ngue hinda zä. Nu'mø ja rá pähä ra xisu, 'yo di εnna n'yoh_u ngue hinda zä. A nu'mø ja ngue da 'yøtyø mhmat'Oja, man'na xanho da gohra cohi ngue hinda dährá xisu ra n'yoh_u njamm_i pa. M'mεfa p'uya, ya di siguetho tengutho m'mεt'o. A nu'mø hindi siguetho tengutho m'mεt'o, nu'a hindi hyäti da zamyø mmäi, ra zithu p'uya da japi ngue da 'yøtra ts'oqui n'nanni.

⁶ Nuna ra hya ja ua dí xi'ah_u, høntho dí xi'ah_u ngue da zä di nthatra ja'i. Pe nugä hin dadi mandagä ngue xøgue di ja ts'editho di nthatra ja'i. ⁷ Dí εnsεgä ngue xanho 'mø ngue gätho'ah_u gui 'yøth_u tengutho dí øt'ä ngue hin dadi nthati. Pe nuna Oja, Gä go bi sännbi n'na ngu n'na yø ja'i te

da zä da 'yøt'e. 'Bähyø ja'i ngue di nthati, 'bähyø ja'i hīndi nthati.

⁸ Nugä dí xihyø ja'i nu'ü tobe hīndi nthati, da guehyø 'danxu, nu to hīndi nthati tengutho dí øt'ä ngue hīn dadī nthati, ya xanho. ⁹ Pε nu ra ja'i εna ngue hīnda zä di m'mæε, man'na xanho ngue di nthati, hīnda gue'a ngue ja di andrá mmæi ngue hīndi nthati.

¹⁰ Nugä dí xihyø ja'i ngue ya xa nthati, nu ra xisu ya 'bährá ndø, 'yo di hεp'ü rá ndø. Nunā ra hyā dí xi'ahü, hīngmā hyæεgä nā, sinoque gue'a ra Hmü rá hyā nā te dí xi'ahü ngue gui 'yøthü. ¹¹ Pε nu'mø ya bi hεp'ü rá ndø n'na ra xisu, ra xisu 'yo dadī nthati mahøn'a, oque man'na xanho da mε rá ndø mahøn'a. Ximmangu ra n'yohü p'üya, hīngui ja ngue da hεp'ü rá xisu.

¹² I ja man'na ra hyā dí nne gā xi'ahü, pε ja dí nne gā xi'ahü nā ra hyā nāya, hīmbi man'a m'mæt'o'a ra Hmü nā ra hyā nā. A nu mā cūhü ngue ra n'yohü, nu'mø hīngra 'yεc'εi rá xisu, nu'mø nnu manho ra xisu ngue di sigue di m'mähmi rá ndø, ra n'yohü 'yo di hεp'ü rá xisu. ¹³ A nu'mø ngue ra xisu, hīngra 'yεc'εi rá ndø, 'nε'mø nnu manho ra n'yohü ngue di sigue di m'mähmi rá xisu, ra xisu 'yo di hεp'ü rá ndø. ¹⁴ Porque ra n'yohü ngue hīngra 'yεc'εi di tocabi rá njapi Oja di t'unna xisu ngue ra 'yεc'εi. Da guehra xisu ngue hīngra 'yεc'εi, di nthēui rá njapi Oja di t'unna n'yohü ngue ra 'yεc'εi. A nu'mø ngue hønse ra 'yεc'εi di nthēui rá njapi Oja, nu yø basi p'üya, ya hīn'nā'ü. Pε ya fadi ngue xquet'a 'nεhyø basi di nthēui rá njapi Oja di t'unna papá oque rá mamá ngue rá 'yεc'εi. ¹⁵ Pε nu'mø ra n'yohü oque

ra xisu ngue h̄ingra 'yɛc'ɛi da ne ngue da hyɛp'ɯ ra 'yɛc'ɛi 'bʰhm̄i, ya da zā da hyɛp'ɯ. Porque ra 'yɛc'ɛi h̄ingui s̄a da 'yɔrpa ra ts'ɛdi d̄i m'mʰhm̄i 'mø h̄ingui nne. Porque bi zongah̄ɯ Oja ngue ga m'mʰ mmanhoh̄ɯ, h̄in tema sui d̄i nja. ¹⁶ A nuyá, ngu yø n'yoh̄ɯ, ngu yø xisu ngue yø 'yɛc'ɛi, nu'mø 'bʰhm̄i yø ja'i h̄ingyø 'yɛc'ɛi, xamhmatho da zā ha di japi d̄i nyanná te ra ja'i h̄ingra 'yɛc'ɛi.

¹⁷ Nuna Oja, bá sänni te nná 'bʰhm̄ɯ n'na ngu n'najɯ. Nu te di jah̄ɯ 'mø mamba zongah̄ɯ Oja, ya gue'a ga siguethoh̄ɯ'a. Ndap'ɯ bi zā yø hn̄ini hap̄ɯ d̄i mpeti yø 'yɛc'ɛi, guehn̄a ra hya dí xicā yø ja'i naya. ¹⁸ Nu ra ja'i bi zon'na Oja ngue da 'yɛc'ɛi, 'nɛ ya n'youi ra hm̄ɛpya ngue ra circuncisión, 'yo s̄a di tu rá mm̄i ngue ya mh̄m̄ɛpya. A nu ra ja'i bi zon'na Oja ngue da 'yɛc'ɛi, 'nɛ h̄inman̄i njapra hm̄ɛpya, 'yo s̄a dadi ja ndum̄m̄i ngue d̄i njapra hm̄ɛpya. ¹⁹ Porque ya h̄ingui ja ts'ɛdi'a ya ngue d̄i njapra hm̄ɛpya yø ja'i, ogue h̄in'na. A nu'a ja ts'ɛditho ngue da 'yøtyø ja'i ya, mā datho ja ts'ɛdi ngue da 'yɔrpabi rá pähä Oja. ²⁰ N'na ngu n'na yø ja'i, nu te mi ja 'mø mi zon'na Oja ngue bi 'yɛc'ɛi ra Jesucristo, ya d̄i nja tengutho ja ra ja'i. ²¹ A nu'mø ngue grá h̄m̄iqui 'mø mamba zo'i Oja, 'yo s̄a di tu ni mm̄i ngue grá h̄m̄iqui. Pɛ nu'mø ngue da zā ha gdi japi ngue gui pømp'ɯ 'bʰhni hm̄ɯ, dam̄i hyoni ha i japi. ²² Pɛ nu ra ja'i mará h̄m̄iqui 'nɛ ya ra 'yɛc'ɛi ya, da bad̄i ngue nup'ɯ ja rá hm̄i rá dā Oja, ya rá n'youi ra Cristo. A nu ra ja'i ngue manjo'o rá hm̄ɯ, 'nɛ ya rá 'yɛc'ɛi ya, da bad̄i ngue nup'ɯ ja rá hm̄i rá dā Oja, ya rá mɛfi ra Cristo. ²³ A nuyá, ya dí oh̄ɯ rá 'yɛ ra Cristo nu'a bi gurca mā ts'oquih̄ɯ ya. Ya

h̄ingrá ja'itho ma hmu ya. ²⁴ A nuyá ma zi cu'ah̄u, nu'a te ra 'b̄efi m̄i p̄ehyø ja'í 'mø m̄i zon'na Oja, di siguehmaḥa yø 'b̄efi yø ja'í. Porque ndap'ua bi zä 'b̄ahyø ja'í ngue εC'εi Oja ya, p̄e ya gä yø n'youi Oja.

²⁵ A nuyá, nu'ua yø ja'í ngue tobe h̄indi nthati, nu'a ra Hmu h̄in tema hya bi ma ngue ha di njapi. P̄e nugä ga xi'ah̄u na te ra hya dí mb̄eni ga mma. P̄e dami 'ȳc'εih̄u te ga mma, porque conná mate Oja ja ts'edi na te ra hya dí mma. ²⁶ Nup'ua nná b̄engä, x̄anho ngue h̄indi nthata n'na ra n'yoh̄u. Porque yø pa dí 'b̄ah̄m̄u, ya x̄anh̄enn̄itho 'mø ngue 'b̄ahrá xisu ra n'yoh̄u. ²⁷ A nu ra n'yoh̄u ngue ya 'b̄ahrá xisu, 'yo sä di s̄anni da hyep'ua. P̄e nu ra n'yoh̄u ngue h̄injo'o rá xisu, man'na x̄anho 'yo di honná xisu. ²⁸ Nu'mø bi nthatra n'yoh̄u, h̄ingrá ts'oqui bi 'yøt'e. Nu ra h̄mute 'mø bi nthati, ngũtho h̄ingrá ts'oqui bi 'yøt'e. Nja ngue nu'ua yø ja'í di nthati, h̄indi 'b̄edi tema hya h̄embi, h̄inga ngu'mø ngue h̄indi nthati. Dí mmangä na ra hya na ngue h̄indi nnegä ngue gui thoh̄m̄a'ra ra dum̄m̄ai tho'ua yø ja'í ya xa nthati.

²⁹ Ague ma zi cu'ah̄u, nu'a ga mb̄onna ra hya dí xi'ah̄u ya, ya m̄its'ua dyø pa jap'ua. Jan̄angue jatho ngue gui 'yørpah̄u rá 'b̄efi Oja. Ya h̄inga mbongui ra ora ga m'm̄mma p̄äh̄athoh̄u p'ua ja ma ngum̄h̄m̄u ya. ³⁰ Nu yø ja'í ngue 'b̄u ndum̄m̄ai, ya h̄inga mbongui ra ora 'be di nzoni. Nu yø ja'í 'b̄amma p̄äh̄ä, ya h̄inga mbongui ra ora 'be di nthede. Nu yø ja'í ja te nne da däi, ya h̄inga mbongui ra ora da däi te honi. ³¹ M̄ente ngue dí 'b̄ah̄m̄u ua ja ra x̄im̄häi, ya h̄indi ma ma mm̄aih̄u'a te dí p̄esh̄u ua.

Porque nuna ra ximhäi ja ua dí 'bähmü, ya ni ma da guadi.

³² Dí nnegä ngue hinte man'na ni hya di ma ni mmäihü. Nu ra n'yohü händi nthati, guehna ra n'yohü di ja ndümmüi örpabi rá 'bëfi ra Cristo para ngue da nu manho ra Cristo te öt'e. ³³ Pë nu ra n'yohü ya xa nthati, gue'ü yø cosa honyø ja'i ua ja ra ximhäi ni ma rá mmüi ngue honi. Porque nne da nu manho rá xisu. ³⁴ Ximmangu yø xisu, xquet'a njarbatho. Nu ra hmüte händi nthati, i ho rá mmüi ngue örpabi rá 'bëfi ra Cristo. Ngu rá do'yo, ngu rá n'yomfëni, gä xa dáp'a Oja ngue örpabi rá 'bëfi. Pë nu ra hmüte ngue ya xa nthati, i ho rá mmüi ngue da 'yöt'a te ra 'bëfi ja ua ja ra ximhäi, porque i nne ngue da nu manho rá ndø.

³⁵ Nuna ra hya dí xi'ähü ya, höntho dí nnegä ngue gä fäxähü. Porque händi nnegä ngue gui m'mü mman'ähü. Sinoque dí nnegä ngue gui m'mü mmanhohü, gui hyo ni mmüi ngue gui 'yörpahü rá 'bëfi ra Cristo.

³⁶ A nuyá, dí nne ga xi'a n'na ra hya ya yø n'yohü si yø t'ixü, 'në ya sønyø pa ngue di nthati. Nu'mø ënna n'yohü p'üya ngue hingui ho ngue da thohrá nthati rá t'ixü, da zä di tharpi. Porque ra nthati, hingra ts'oqui'a. ³⁷ A nu ra n'yohü ngue n'nat'a mbëni ngue händi tharpabi rá t'ixü, da 'yëmp'ü ja rá mmüi ngue hingui ja ts'ëdi ngue di nthatrá t'ixü, ya xanho te öt'e. ³⁸ Nu'a di tharpabi rá t'ixü, ya xanho te öt'e. A nu'a händi tharpabi rá t'ixü, man'natho xanho te öt'e.

³⁹ A nu ra xisu 'mø ngue bi nthati, ya hin'yü ra nt'ëdi ngue høndi nthatui man'na ra n'yohü mënte ra pa ngue 'bätträ ndø. Pë nu'mø ya bi dü rá ndø,

ya da zä di nthati mahøn'a. Hønt'o bi zä da ne da mε, gue go drá 'yεc'ei'a ra n'yohε da mε. ⁴⁰ Pε nu ra 'danxu ngue'mø ya hinni mantho di nthati, man'na xanho. Guehna ra hya di mbεngä naya, pε di padi ngue ra Espiritu Santo'a di bεnngui te di mma.

8

¹ A nuna man'na ra hya gui ännghε ngue'mø da zä gui sahε ra ngø i tho ngue 'bøspabi yø dahmu, ogue hinda zä gui sahε. Majuani ngue nuju di pahmε ngue nu'a ra ngø 'bøspabi ra dahmu, hinda ts'onnga ma mmihε 'mø ngue ga sahu. Pε hingu ho 'mø ga εna ngue di pasεhε xanho hanja ra hya ngue mi'da ma mmic'eiεhε. A nuju, jatho ngue ga mmahmε n'na ngu n'najε para ngue man'na di zajma nt'εc'eiεhε. ² A nu ra ja'i εna ngue ya bi dini xanho hanja ra hya, pε di 'betho da dini xanho ha εxa nja ra hya nu'a ja ngue da badi. ³ Pε nu ra ja'i di ma Oja, Oja i nnu manho ra ja'i.

⁴ A nuyá, ma ga xi'ahε xanho hanja'a ra ngø i tho ngue 'børpabi yø dahmu ya. Dí pahmε xanho ngue nu yø dahmu 'bεcua ja ra ximhai, hinte di muui, porque n'natho Oja i 'bui. ⁵ A nu yø ja'i εmbi ngue xangu yø Oja i 'bui, ngup'ε mahεts'i, ngu ua ja ra hai. Madague'a εnyø ja'i ngue xangu yø dahmu 'bui, 'nε xangu yø hmu, ⁶ pε para ngue nuju, n'natho'a ma Ojahε 'bui, gue'a ma Papáhε'a. Nuna, guehna Oja bi hoqui te gä di nnuhε ngue ja naya. A nuju p'uya, dí buhmε para ngue ga ørpahε rá pähä Oja. A nuna di nnøpe ngue ma Hmuhε ya, guehna ra Jesucristo na. Conná guehna ya, i ja dyø cosa

dí nnuh_u ngue ja ya, 'n_ε guehna di 'dacj_u ma teh_u na.

⁷ P_ε hinga gätho ma cuh_u tini xanho yø mm_ui hanja na ra hya naya. Ya xa nzanyø ja'i ngue mi thanne yø dahmu. Janangue nuya yø ja'i hingui nzaqui yø nt'εc'ei ya, nu_p'_u ga mb_εni, i εna ngue ra ts'oqui ør'mø bi za ra ngø nu'a tho ngue t'ørpa ra 'bøt'e yø dahmu. ⁸ A nuyá, nuna Oja, hinte da jacj_u ngue'mø ga sih_u ogue hinga sih_u'_u yø cosa'_u. P_ε nu'mø ga sih_u, hinga sä ga εmh_u ngue man'na xanho te dí øth_u. Nu'mø hinga sih_u, ngutho hinga sä ga εmh_u ngue hingui ho te dí øth_u.

⁹ Madague'a sä ngue ga sih_u'_a ra ngø'a, p_ε dami mfäh_u xanho ngue te gui sih_u. 'Yo gui nne ngue nu te gui sih_u, go gui ndupateh_u p'_u da 'yøtra ts'oqui'_u ma cuh_u hingui nzaqui yø nt'εc'ei. ¹⁰ Xi'mø da nu ni cuh_u ngue gui sihm_ε p'_u ja n'na ra ngunja 'b_uhyø dahmu. A nu'ah_u p'_uya, ya gui pah_u ngue hinte ja ngue gui sih_u'_a te ts'i p'_u. P_ε nu ni cu, ngue hingui nzaqui rá nt'εc'ei, da 'yøtra ts'edi da zi'a te xa 'børpa yø dahmu. ¹¹ A nu'ah_u gui pah_u ngue da zä gui sih_u'_a te gä ts'i p'_u. P_ε nu ni cu, ngue hingui nzaqui rá nt'εc'ei, da 'yøt'e tengue gui øt'e. Gue'a di m'm_ε'_a p'_uya ngue εna ngue ra ts'oqui bi 'yøt'e ngue bi zi'a te ts'i p'_u 'b_uhyø dahmu. Conque gui nnuh_u ngue gue'a i du ra Cristo'a ngue bi y_uni. ¹² Janangue nu to ndupate p'_u øtra ts'oqui rá cu, gue'a ra ts'oqui øt'a, ngue fεstho'a te ra hya mman_u Cristo. ¹³ A nugä, nu'mø ngue gue'a ra ngø dí si ngue ga 'yøtra ts'oqui ma cu, ya hingui ja ngue ga si ra ngø. Porque hindí nne ngue ga japi da 'yøtra ts'oqui ma cu co nu'a te dí si.

9

¹ A nugä, rá representantegä rä Cristo, hinga to bi zä nī ja'itho dī mandaqui ya. Nuna rä Hmu Jesús, dá nyasεgä'be na. A nuna te rä 'bēfi bi 'dacra Hmu, dī nequi ngue bi bømmanho, porque go dá ja'ahε gá 'yεc'εibahε rá hya. ² Madague'a 'bu i'da εngui ngue hinga guecä rá representantegä rä Cristo, pε nu'ahε gui pahmε xanho ngue guecä rá representantegä'a. A nuyá, ngue ya gui εc'εihε rä Cristo ya, ja gui haxhε p'ε majuanī ngue go rá representantegä na.

³ Nu'mø te'ø εna ngue hinguī nnu manho te dí øt'e, guehna rä hya dí xihna ya. ⁴ Nuna te rä 'bēfi dí øt'e, nī 'yup'ε di n'nacra hmε dí si. ⁵ 'Nε xquet'a ja gra nt'edi ngue ga nthati, ga mmε'be n'na rä xisu ngue dra 'yεc'εi n'namhma ngue ga mmε'be p'ε gdá ma. Porque gue'a øt'ε mī'da yø representante'a ngue sixtyø xisu. Tengutho øtyø n'yohε rä Hmu Jesús, ximmangu rä Bεdu xquet'a njarbε. ⁶ ¿Ua gui εmhmε ngue nugä ya, 'nehra Bernabé, høngthogä'be jatho ngue ga taha te ga si'be mεnte ga mmangä'be rä hoga 'da'yo hya? ⁷ Xi n'na rä soldado, ¿ua hinguī tahrä nzäbi ngue'a te rá 'bēfi øt'e, ua n'nannī bi tahrä mεnyu ngue rá gasto p'ε ha 'yo? Xi n'na rä n'yohε ngue'mø bi 'yøt'a n'na rä nuandät'a ngue yø uva, ¿ua hinguī si'a te pømp'ε ja rá 'bēfi? Xi n'na rä n'yohε ngue fähyø de'yo, ¿ua hinguī si rä leche 'mø bi de'mī?

⁸ 'Yo gui εmhmε ngue mā hyasε na rä hya dī mmangä ya. Porque nuna rä hya na, guehna mmamp'ε ja rä ley bi 'yotra Moisés. ⁹ Nuna rä

h_{ya} nt'ot'i p'_u ja r_a ley, guehna ngue εna: “Yo gui turpabi rá ne r_a ndani nu'a nnehyø trigo ngue di ntaqui”, i εna. A nuna Oja ya, hin'i mmana r_a h_{ya} n_a ngue da høndyø ndani dadi ja ndummæi ngue di nnepe di nsihmε. ¹⁰ Sinoque bi manna r_a h_{ya} n_a, porque nnepe ngue gue'u yø mæfi Oja da 'bäts'i. Porque n'na r_a mæfi di mpep'_u ja n'na r_a huahi i tøm_i da dahrá nzäbi. Ximmangu'a tacyø trigo, xquet'a tøm_i da dahrá nzäbi ngue'a te pæfi. ¹¹ Nuna rá h_{ya} Oja dá mangä'be p'_u gui 'buhm_u, tengutho 'mø dá tucä'be n'na r_a huahi co nuna r_a h_{ya} n_a. Xi ya, ζua ya ni mmæih_u ya ngue'mø gui fäxçä'be te dí hongä'be ya? ¹² Conque gadi unhn_u te hon'_u m_i'da yø mamhya. Goma guecä'be p'_uya ngue man'natho ni 'yup'_u ngue gui 'dacj_u te dí hongä'be.

Pε nugä'be h_inte dí xi'ah_u 'mø ja te dí hongä'be. A nu'mø hin'y_u te g_a hongä'be, dí hät'i dí setä'be p'_u. Porque hindí nnegä'be ngue da gohyø mmæi yø ja'i guehna rá hoga 'da'yo h_{ya} r_a Cristo dí mmangä'be. ¹³ Pε gui pahm_u xanho ngue nu'_u yø ja'i øtra 'bæfi p'_u ja r_a nija di mpeti yø judío, nu'a tem_a cosa haxyø ja'i p'_u ja r_a nija, gue'a ja ngue da zi'a. Nuya dí mmangä guehya yø ja'i ho yø zu'ε ngue øtra 'bøt'e p'_u ja r_a altar, guehya di tocabi sa r_a ngø nu'a pøt'e. ¹⁴ Ximmangudya, nuna r_a Cristo bá sänni ngue nu'_u yø mæfi manna hoga 'da'yo h_{ya}, nu'_u yø ja'i sihra h_{ya} gue'u go di pøn'a te honyø mamhya'.

¹⁵ Pε nugä hinjam'mø te dí xi'ah_u ngue gui fäxçah_u 'mø ja te dí honi. Madague'a ni 'yup'_u g_a xi'ah_u ngue gui fäxçah_u, pε h_inte dí xi'ah_u. A nugä

ya, h̄inna ot'ä n̄a r̄a s̄acua ja ua ngue gdí ädi gui 'dacj̄a te dí honi. Man'na x̄anho gá tu ua r̄a th̄uhu, h̄inda gue'a ngue gui 'ȳenj̄a ngue dí ädi gui f̄äxc̄ah̄a. ¹⁶ Yo gui ẽmh̄ma ngue r̄a matetho dí øt'e ngue dí xi'ah̄a r̄a hoga 'da'yo hya. A nugä, ya ma 'b̄efigä'a, i h̄øxhma xi ngue ga mmanna hya. Hūc̄ategui ngue'mø h̄inga mmangä n̄a r̄a hoga 'da'yo hya. ¹⁷ A nuyá, nu'mø ngue ma p̄ähäε nnä mmangä n̄a r̄a hya n̄a, ya ja rá njut'i x̄anho. P̄e nja ngue h̄ingma p̄ähäεh̄e te dí øt'e, sinoque ja ts'editho ngue ga mmanna hya, porque Oja bi 'dacr̄a 'b̄efi ngue ga mmambrá hya. ¹⁸ A nuyá, nunä dí ør'ma güenda ngue ma nzäbi ya, i ja gra p̄ähä ngue h̄inte dí j̄ai nguehna r̄a hoga 'da'yo hya dí mma. Madague'a ja gra nt'edi ga xi'ah̄a ngue gui 'dacj̄a te dí honi, p̄e nugä h̄inte dí xi'ah̄a ngue gui 'dacj̄a.

¹⁹ A nuyá, madague'a ngue h̄injonni ja'i di 'b̄ai ngue ma h̄mu, p̄e nugä dí øt'e ngue tengutho 'mø di nnøpa h̄mu gätho yø ja'i. Porque dí nne ga japi ngue xtangu yø ja'i da 'ȳεc'̄ei r̄a Cristo. ²⁰ Nu'mø dí 'b̄ucä p'̄u ha 'b̄uhyø judío, dí øt'ä tengutho øtyø judío, n'namhma ngue x̄amhmatho ga tapyø mm̄ai ngue da 'ȳεc'̄ei r̄a Cristo. Tengutho øt'̄u to øt'̄a te mmamp'̄u ja r̄a ley bi 'yotra Moisés, gue'a dí øt'ä'a. Madague'a ngue h̄ingui ja ts'edi ga øt'ä te mmamp'̄u ja r̄a ley, p̄e dí øt'e para ngue x̄amhmatho ga tapyø mm̄ai yø ja'i ngue da 'ȳεc'̄ei r̄a Cristo. ²¹ Nu'mø ngue dí 'b̄ucä p'̄u 'b̄uhyø ja'i h̄ingui pad̄i hanja r̄a ley bi 'yotra Moisés, dí øt'ä tengutho øt'̄u, n'namhma ngue x̄amhmatho ga tapyø mm̄ai ngue da 'ȳεc'̄ei r̄a Cristo. P̄e h̄indí nne ga mma ngue ga ẽn̄a ya h̄indí t̄ennba rá ley Oja,

sinoque dí tenna ley bi manna Cristo. ²² Nu'mø dí 'bucä p'ü 'buhyø 'yεc'εi ngue hinguí nzaqui yø nt'εc'εi, dí øt'e tengutho øt'ü, n'namhma ngue da zäp'ü ga hatra ts'edi yø nt'εc'εi i ja. Nná øt'ä'a ngue 'da'igu dí ør'be yø ja'i 'bup'ü ha dí mmanna hya, n'namhma ngue xamhmatho da zäp'ü di nyanyø te 'da'ü øxra hya dí mma. ²³ Nguna ra hya dá øt'ä ya, n'namhma ngue da zäp'ü da 'yøhyø ja'i ra hoga 'da'yo hya. Nu'a rá njapi Oja bá n'youi na ra hya na, da zäp'ü di tocabi gätho'ü bi 'yøde hanja ra hya.

²⁴ Ya guí pahmä ngue nup'ü ja n'na ra xequi majuanni ngue di nja ra 'dihí, gätho'ü to da gacra 'dihí, n'na ngu n'na ni tihí, pε n'natho'a da daha. Dami njathü p'üya, guí ja ndummäi gui 'yøthü'a te di 'bεp'ahü Oja gui 'yøthü, n'namhma ngue da zäp'ü gui tahmä. ²⁵ Gätho'ü to honi ha di dap'ü ja ra nt'eni, hinte nne di heni para ngue da daha. Pε nuya p'üya, di ja ndummäi ngue da da'a n'na ra corona ngue da thotho, porque ra paxitho. Pε nuju, dadi ja ndummäi ngue ga øthü'a te di 'bejpahü Oja, n'namhma ngue di 'dacijü rá njapi, nu'a hinjam'mø da thogui. ²⁶ Nuna ra hya nná 'yogä, dí haxra 'yu nu'a ja ngue gdá n'yo, hinda päjtho'a te ja ngue gdá n'yo. Nugä dí ho ma mmäi ha gda ørpabi rá pähä Oja, porque hinda nne ngue hinte di bontho na rá 'befi Oja nná 'yo. ²⁷ Nu ra ja'i 'mø nne ngue da daha, di n'annbi ngue εmmεi di xädi ha di daha. Di njadä p'üya, di ho ma mmäi ngue dí honi ha di ntahna ra hya nná 'yo. Porque dí nne ga øt'e tengutho ra hya di xihyø ja'i da 'yøt'e. Nugä hinda nne da 'yεnc'a Oja ngue hinga gue'a te dí øt'e.

10

¹ Ague ma zi cu'ah_u, mam_i pumb_εni_hu na ra hya ja ua, ngue Oja bi 'yøt'e ngue ni 'bət'o ra gui p'u ni ma yø nyogui ja'i nuya bi japi bi 'daxra Thenga jathe. ² Gätho ya yø ja'i ya, 'dap'u ni 'youi ra Moisés ngue ni denna gui, 'nε gä 'da i thorp_u ja ra jathe. Guehya yø ja'i bi 'yøt'e ngue yø n'youi ra Moisés. ³ Gätho yø ja'i bi zi'a ra hmε bí 'yε mahεts'i. ⁴ 'Nε gätho yø ja'i bi zi'a ra dehe bi bop'u ja ra mm_undo. Pε nu'a bi 'u_inthe yø ja'i, h_ingra do, sinoque gue'a ra Cristo bi mäxyø ja'i hap_u ni ma. ⁵ Pε nuna Oja, h_imbi nu manho te bi 'yøtyø ja'i m'mεfa. Janangue ya mmε gä bi du p'u ja ra dapo.

⁶ A nuyá, nuna ra ndate bi thohya yø nyogui ja'i bi 'yøtra nts'o, nu'mø ngue 'nεcj_u ga øth_u ra nts'o ya, xquet'a ngu'a ra ndate ga thohm_u. ⁷ Janangue nuyá, 'yo gui thanneh_u yø dahm_u tengutho bi 'yøt'i'da'u ngue bi danne yø dahm_u. Porque nt'ot'i p'u ja ra Maca Libro te bi 'yøtyø ja'i, i εna: “Bi mi yø ja'i ngue di nsihmε, 'nε bi mminhni. Mi juate ra ts'ihmε yø ja'i, bi nangui ngue bi danne ra dahmu. Bi mahra hnei p'uya”, εna Maca Libro. ⁸ 'Nε hinga n'yots'om'mäih_u tengutho bi 'yøt'i'da'u ngue bi n'yots'om'mäi. Ngue nguna bi 'yøt'e, n'na patho i du 'däte mahyu mahuah_i yø ja'i. ⁹ Nuna Oja i seti te dí øth_u, pε hingu_i sä ngue xøgue gdä øth_u'a ngue ga unhn_u ra cuε Oja. Nguna bi 'yøt'i'da yø nyogui ja'i, pε mi søtrá mm_ui Oja, bi guadi bi du yø ja'i ngue bi za yø c'εya. ¹⁰ Mam_i nømman'ah_u Oja tengutho bi 'yøt'i'da'u yø nyogui ja'i ngue bi

nømmān'ɥ Oja. Janāngue Oja bá pennbabi rá anxε
ngue bi hyo ya yø nyogui ja'i.

¹¹ Nūnā rā ndate bi thohya yø nyogui ja'i, bi ma
maçuati p'ɥ ja rā Maça Libro'a te bi nja, n'namhma
ngue nū yø ja'i 'bɥhya yø pa rá nzεguitho dí
'bɥhma, dā sifi ngue 'yo di njap'ɥ. ¹² Janāngue
nū te'o εnā ngue hinjam'mø dā 'yøtra ts'oqui,
jatho ngue di mfādi xandønho manma 'yøtra
ts'oqui. Porque yø nyogui ja'i bi 'yøtra ts'oqui.
¹³ Nū'mø so mā mmɥihɥ ngue ga øthɥ rā nts'o,
xquet'a njarbatho gātho mi'da yø ja'i. Pε nūnā
Oja hinguí hegahɥ nā, dā māxcāhɥ ngue hinda
dajpa mā mmɥihɥ rā nts'o. Nū'mø ya bá εp'ɥ rā
ts'on'yomfēni, nūnā Oja di mfāxte ngue dā zā ga
taphɥ'a rā nts'o ngue hinda nja.

¹⁴ Janāngue nūya mā zi cū'ahɥ, 'yo guí thannehɥ
yø dahmū. ¹⁵ Dā dinni mmɥihɥ nā rā hya ga
mmāngā ya. I sā ngue gui hyaçsehɥ rā güenda
ngue'mø gue'a dí xi'ahɥ ogue hin'nā. ¹⁶ Nū'mø
dí äphɥ Oja ngue di japrā vaso 'mø dí sihɥ rā
Santa Cena, çhuanguí ga mbøni ngue nūya yø ja'i si,
guehya yø ja'i i mānna ji rā Cristo p'ɥ ja rā pont'i
ngue dā yāni? Nūnā rā thūhmε dí xēni ngue dí
sihɥ, çhuanguí ga mbøni ngue nū to gātho di sihɥ
nā, gue'ɥ yø ja'i i unná do'yo rā Cristo p'ɥ ha bi tho
nā ngue dā yāni? ¹⁷ A nuyá, xā nguɥɥ ya. Pε mā
mmɥihɥ, xøgue 'da'igu porque nū'a rā thūhmε di
xēni ngue di comhmī di sihɥ, n'natho'a.

¹⁸ Guí nnuhɥ te øtyø judío 'mø ørpa rā 'bøt'e Oja.
Nū to gātho sa rā ngø i tho ngue ørpa rā 'bøt'e
Oja, i comhmī sa, porque 'da'igu yø mmɥi ngue'a
rā ndanne øt'e. ¹⁹ Nūnā te dí nne ga mmanya,

hinga mbøni ngue da t'ɛmbi ja rá ts'edi n'na ra dahmu. Ni xinga gue'a ra ngø 'børpabi ra dahmu da t'ɛmbi man'na xandaxqui ngue'a ra ngø hinga m'møt'e. ²⁰ Nuna ra hya dí mmangä, ngue nu'ya yø ja'i hingui pa Oja, ørpa ra 'bøt'e ra dahmu, gue'ya yø ts'onthi ørpabi ra 'bøt'e 'nɛ hinga gue'a Oja ørpabi ra 'bøt'e. Pɛ hindí nnegä ngue 'nɛ'ahya gui cohi ngue da 'da'igu gui 'yøthya ya yø ja'i thanne yø ts'onthi. ²¹ Hingui sä ga sihya ra Santa Cena bi zogahya ra hya ra Hmu Jesús ngue ga øthya, 'nɛ xinga mmähä p'ya ha ts'a ra ngø nu'a 'bøspabi yø ts'onthi. ²² 'Yo gui nne ngue da zmcjya ra Hmy Jesús. ¿Teni 'be'a gui ena go ga japhya'a?

²³ A nuyá, ya hinda mandagahya ra ley ga 'yo yø judío ya. Ya sä ga øthya te dí nnehya ya. Pɛ hingui ja ngue ga øthya'a te hinni 'yup'ya ga øthya. Hinga nne ngue ga øthya'a te di ts'onnbabi rá mmäi ma mmic'eyhya. ²⁴ Jatho ngue ga honnbahya ra nho mi'da yø ja'i, hingue masque ga honse ra nho gdá 'bøhmya.

²⁵ Nu'a ra ngø pä yø ja'i p'ya ja ra täi, dami sihmahya hmya. 'Yo tema nt'änni gui øthya porque 'yo sä gui su gui sihya'a ra ngø xa 'bøspabi yø dahmu. ²⁶ Porque nu te gä ja ua ja ra ximhäi, gä rá mmɛti Oja.

²⁷ Nu'mø da zixahya ra ts'ihmɛ n'na ra ja'i ngue hingra 'yɛc'ei 'nɛ gui n'uní ngue gui mmähä, dami sihya te di 'da'ahya. 'Yo 'be gui änhny ngue'mø ra 'bøt'e ra ngø ogue hin'na. 'Yo sä gui su gui sihya. ²⁸ Pɛ nu'mø toni ja'i da 'yɛn'ahya: “Nuna ra ngø ja ua, ya xa 'bøspabi yø dahmu na”, da 'yɛna, 'yo gui sahya ra ngø p'ya. Porque hingui nnetho ngue gui

ts'onnbah_u rá mm_ui rá ja'_i nu'_a su da za rá ngø
ngue rá 'bøt'e. ²⁹ Madague'a guí pahm_u ngue gätho
yø ngø 'da'igu, pε 'yo guí sah_u rá ngø 'mø εmbyø ja'_i
ngue hingui ho da ts'i.

A nuyá, rá nzεgui 'b_u i'da ngue nne da 'yεngui:
“¿Hanja ngue gá ets'a te dí si conná ngue'a te
rá n'yomfεni n'nan'yo n'na rá ja'_i?” da 'yεngui.
³⁰ “Xi'mø dí aprá mate Oja ngue di japi te dí si, ¿teni
'bε'a go nne'a n'nan'yo n'na rá ja'_i ngue da 'yørpa
rá hya te di si?” da 'yεngui. ³¹ Nugä gá xi'ah_u hanja
ná rá hya ná. Nu'mø guí sihmεh_u ogue guí sitheh_u,
ogue ja te man'na macosa guí øth_u, nu te gá guí
øth_u, dami hyomhm_u rá hya ngue ha di t'εspabi
Oja. ³² 'Yo guí nneh_u ngue go da t'εnj_u ngue di
jeth_u rá 'yu hap_u øtra ts'oqui mi'da yø ja'_i, ngu'_u yø
judío, ngu'_u hingyø judío, ni xinga gue'_u yø ja'_i Oja.
³³ Conma parte, dadi ja ndumm_ui ngue dí øt'ä'a te
'bε'a ja ngue da nu manho yø ja'_i. Porque hingma
nhose dí honi, sinoque dí honnbabi rá nho da n'yo
mi'da yø ja'_i para ngue di nyanyø te.

11

¹ Tengutho guí nnuh_u dí øt'ä ya, da ngu'a gui
'yøth_u. Porque nugä dí øt'e tengutho bi 'yøtra
Cristo.

² Ague mā zi cu'ah_u, dadi johyagä ngue zant'a
guí mbεnj_u, 'nε hingui hehm_u ná rá hya dá
xän'nah_u. ³ Pε nugä jap'_u n'na rá hya dí nne gá
xi'ah_u. Dami pahm_u ngue nuna Oja i 'bet'o na ngue
rá Cristo. Rá Cristo p'uya, i 'bet'o na ngue rá n'yoh_u.
Rá n'yoh_u p'uya, i 'bet'o na ngue rá xisu. ⁴ Nu'mø
mmat'Oja n'na rá n'yoh_u p'ya ja rá nija, ogue nne da

manna hya di bennba Oja da ma, 'ne'mø hustho rá
 fai ra n'yohu, ya di nequi ngue hinda respeta xanho
 ra Cristo. ⁵ Nu n'na ra xisu 'mø ngue mmat'Oja p'u
 ja ra nija, ogue i nne da manna hya di bennba Oja
 da ma 'ne hinguí 'ue rá ya, ya di nequi ngue hinda
 respeta xanho rá damme. Nu'mø hinguí 'ue rá ya
 ra xisu, ya øt'e tengutho yø xisu nt'axi yø ya. ⁶ Nu
 ra xisu hinguí nne da 'ue rá ya, man'na xanho da
 'yaxrá ya. Pe nu'mø enna xisu ngue ra 'be'isä ngue
 da 'yaxrá ya, man'na xanho da 'ue rá ya 'mø. ⁷ A
 nu ra n'yohu, hinguí sä da hyusta rá fai p'u ha dí
 mpeti yø ja'i, porque Oja bi hocra n'yohu ngue bi
 gohi tengutho'a. Janangue conná guehra n'yohu
 i t'espabi Oja. Pe nu ra xisu, i 'bui ngue ga t'espabi
 ra n'yohu'a. ⁸ Porque Oja, nu'mø mambi hocra
 n'yohu, hingra xisu'a bi tajpabi rá do'yo ngue bi
 nhohra n'yohu. Sinoque ra n'yohu'a bi tajpabi rá
 do'yo ngue bi nhohra xisu. ⁹ A nu ra xisu, bi ma
 mahoqui para ngue rá mäxtetho ra n'yohu, hingue
 masque ra n'yohu bi ma mahoqui para ngue drá
 mäxtetho ra xisu. ¹⁰ Janangue guehna dí mmangä
 naya ngue ra xisu jatho ngue da 'ue rá ya, gue'a ra
 hmeya'a ngue ec'ei rá damme 'mø nzofu. 'Ne gue'a
 nnu manho yø anxε Oja'a. ¹¹ Pe Oja bá sänni ngue
 ngu yø n'yohu, ngu yø xisu, mahyonitho ngue di
 m'mui. ¹² Porque majuaní ngue nup'u bá fadi
 bá m'mahra xisu, guerp'u ja rá do'yo ra n'yohu bá
 thaqui. Pe xquet'a majuaní ngue nu ra n'yohu, ra
 xisu di mi'mi. Nuna p'uya, gátho Oja bá sänni ngue
 njap'u.

¹³ Damí hyacju xanho ra güenda na ra hya dí
 xi'ahu ya. Xi n'na ra xisu 'mø mmat'Oja, çua xanho

ngue da 'uε rá ya uague h̄in'na? ¹⁴ Ya guí nnuh̄u te øt'e gátho yø ja'í. Nu rá n'yoh̄u, h̄inguí nnu manho ngue xtamma rá xta. Porque εmbi ngue rá 'be'isä. ¹⁵ Pε rá xisu i nnu manho ngue xtamma rá xta. Porque gue'a rá xta bi t'unni ngue da nøpa nt'εya. ¹⁶ Pε nu'mø 'bui to i nne di nnemhya nguehna rá hya dí xi'ah̄u ya, da bata njuani ngue ni xinga guec̄u, ni xinga gue hm̄i'da yø ja'í Oja i 'bui ndap'ua bi zä yø hn̄ini ngue da n'nan'yo man'na rá hya di tenni.

¹⁷ I ja man'na rá hya dí nne ga xi'ah̄u ya. Porque nup'ua ha gadi mp̄etih̄u, h̄inga gue'a te guí øth̄u. Ngue h̄ingra nho gni mp̄etih̄u, sinoque n'na rá n'utho gni mp̄etih̄u. ¹⁸ Dí øcä ngue nup'ua ha gadi mp̄etih̄u gadi njun'mahyah̄u. Rá nzeGui majuan̄i na rá hya dí øcä. ¹⁹ Pε ngutho ya ja ngue da ngu'a di nja, ngue di nja rá njun'mahya p'ua ha guí 'buh̄m̄u. Gue'a di fa'a ndana rá ja'í ngue majuan̄i rá 'yεc'ei, ndana rá ja'í h̄imma juani rá 'yεc'ei. ²⁰ Janangue nu'mø gadi mp̄eti ngue gui sih̄u rá Santa Cena, h̄inguí nnu manho rá Cristo te guí øth̄u. ²¹ Porque nu'mø bi zønna ora gui nsih̄m̄h̄u, n'na ngu n'na yø ja'í xah̄yø hm̄ε ni hya ngue da zi. Da mi, di nsih̄m̄ε sehe p'uya. Pε nu yø ja'í ngue hyoya, i tu manthuhu, mente mi'da yø ja'í p'uya i niya asta ititho. ²² ¿Ua h̄in'ya ni ngu guí si'a te gui timhm̄u? ¿Hanja ngue høntho guí nne ngue gadi 'berpah̄u yø sä'ua yø ja'í Oja i hyoya, h̄in'ya te di nsih̄m̄ε p'ua ha gadi mp̄etih̄u? ¿Ua guí εhm̄h̄u ngue dí nnu manhogä te guí øth̄u? Nu'a, h̄in'na'a.

23 A nuna ra Santa Cena dí xi'ah, gues'a ra Jesucristo bi xänngagui hanja na ra hya na. Nu'a ra xui bi ma ma da ra Hmu Jesús, bi hyacra thumε. 24 Mi ja mammadi Oja, bi xemp'aya. Bi 'yεmbyø xädi: "Damí sih ra thumε ja ua ya. Guehna ma do'yogä na. Nu'mø gä sih yø pa di map'u naya, gue'a gdi benj'a ngue ma do'yo dadi da ngue da du conná ngue'ah". 25 Mi juadi bi nsihmε p'aya, bi decra vaso, bi 'yεna: "Nuna ya, guehna ra hmεya naya ngue nu'mø dá tu, di nja rá ts'edi na ra 'da'yo cohi øt'ah Oja. Porque di mfämma ji conná ngue'ah. N'na ndi ngu n'na ndi gui sih naya, damí benj ngue dá tugä", bi 'yεna. 26 Janangue n'na ndi ngu n'na ndi gui sih na ra thumε na, 'nε gui sih na rá ngui ra uva, gui 'yøth ngue da bahyø ja'i ngue bi du ra Hmu Jesús. Dangu'a gui 'yøth asta guehra pa ngue da ep'u ra Hmu Jesús.

27 A nuyá, nu to bi zä ngue hingui nnu mansu na ra Santa Cena 'mø bi zi, ya ra ts'oqui øt'e. Porque hingui nnu mansu'a ra Hmu bi männá ji p'u ha bi du conná guehra ja'i. 28 Janangue nuyá, n'na ngu n'naj, ma ga hacj ra güenda te ja ma n'yomfεnih hante ngue ga sih ra Santa Cena. 29 Porque nu'mø ngue sä da zi ra Santa Cena ra ja'i, 'nε hinga 'bet'o hacra güenda hanja te ga mbøni ngue bi du ra Hmu, ra ja'i ya honse rá castigo da thogui. 30 Ja njap'u ngue xangu yø ja'i tho ra castigo, sä ra n'u ngue di hyenni. Ya hingui nzaqui 'da, 'nε ya xandu 'da. Porque hingui nnu mansu ra Santa Cena. 31 Pe nu'mø ngue ga hacj ra güenda xanho p'u ja ma n'yomfεnih tengue ga mbønna Santa Cena, ya hin tema castigo ga thohm. 32 A nuya yø ja'i hingui

hacra güenda xanho p'ua ja yø n'yomfɛni tengue ga mbøni, guehya da pɛnnbabi ra castigo Oja ya ngue di hyɛnni. Porque Oja nnepe ngue di 'bätyø n'yomfɛni yø ja'i, n'namhma ngue hinda map'ua ja ra castigo di ma yø ja'i hingui ɛc'ɛi Oja.

³³ Janangue nuya ma zi cu'ahua, nu'mø gadi mpɛtihua ngue 'dap'ua gui sihmɛhua, dami ntø'mi n'na ngu n'na'ahua ngue 'da gdi nsihmɛthohua. ³⁴ Pɛ nu'mø ngue to hingui hätra thuhu, 'be di nsihmɛ 'mø bi nɛxpua ja rá ngu, n'namhma ngue hinda 'yøtra ts'oqui p'ua ha gadi mpɛtihua, ya hin tema castigo da thogui. A nu'mø ngue ja mi'da yø hya gui hɛmphua, ga xi'i ha gdi japhua 'mø dá magä p'ua.

12

¹ Ague ma zi cu'ahua, di nne ga xi'ahua hanja'a te ørpe n'na ngu n'na yø ja'i na ra Espiritu Santo.

² Ya gui pahua ngue nu'mø yø pa xa thogui, nu'mø tobe hingmani pahua Oja, xcá thannehua yø dahua hingui ya. 'Nɛ conná guehyø dahmu xcá thannehua, hingá pahua hanja na rá 'yu Oja.

³ A nuyá, nu ra ja'i ɛna ngue ra Espiritu Santo di bɛnnbabi ra hya i mma, dami padi ha gdi hyacjua ra güenda xanho ngue'mø majuaní ra Espiritu Santo di bɛnnbi te mma ogue hin'na. Porque nu ra ja'i ngue ra Espiritu Santo di bɛnnbabi ra hya i mma, guehna ra ja'i hinjam'mø di sanna Jesús. A nuyá, nuya yø ja'i n'youi ra Espiritu Santo, høndya sä da ma ngue ra Jesús gue'a ra Hmu mahɛts'i'a.

⁴ A nuna rá 'bɛfi Oja i ja, 'dama 'dan'yo ma 'bɛfi di 'bɛpi da 'yøtyø 'yɛc'ɛi. Pɛ gä gue'a ra Espiritu Santo øt'e ngue da zä da 'yøtra 'bɛfi yø ja'i. ⁵ N'na ngu

n'naj_u, 'dama 'dan'yo ra 'bɛfi dí pɛhm_u, pɛ nu te gä dí øth_u, gue'a ra Hmu Jesús dí ørpah_u rá 'bɛfi. ⁶ Hinga 'da'igu ra 'bɛfi bi n'nacj_u, sinoque 'dama 'dan'yo ra 'bɛfi. Pɛ gätho gue'a Oja di hatra ts'edi yø ja'i ngue da badi ha di japra 'bɛfi da 'yøt'e. ⁷ N'na ngu n'naj_u, Oja bi zänni tema 'bɛfi ja ngue ga øth_u, gue'a ra Espiritu Santo di hacj_u ra ts'edi ngue da zä ga ørpah_u rá 'bɛfi Oja. Pɛ nu'a te gätho ma 'bɛfi bi 'dacj_u, bi 'dacj_u ra 'bɛfi para ngue da 'yørpabi ra nho ma mmj'yɛc'ɛih_u.

⁸ Nu 'da yø 'yɛc'ɛi ya, ra Espiritu Santo di japyø ja'i ngue da badi xanho p'u ja yø mmui ha di japra hya da ma. Nu mi'da p'uya, di japi ngue da badi ha di japi da man'u yø hya xanhenni, para ngue da zä da dinyø mmui yø ja'i ya yø hya da ma. ⁹ Mi'da p'uya, di japra Espiritu Santo ngue nu'mø mmat'Oja ra ja'i, da dinna mmui ra ja'i ngue di nja'a te äp'a Oja. Mi'da p'uya, ra Espiritu Santo di unna ts'edi ra ja'i ngue da 'yøthe yø därquehi. ¹⁰ Mi'da p'uya, ra Espiritu Santo di unna ts'edi yø ja'i ngue da 'yøtyø milagro. Mi'da p'uya, ra Espiritu Santo di bɛnnbabi'a te ra hya ja ngue da ma. Mi'da p'uya, di japyø ja'i ngue da badi xanho ngue'mø guesɛ ra Espiritu Santo di bɛnnbabi'a ra hya mmanna ja'i oque hin'na. Mi'da p'uya, ra Espiritu Santo di japyø ja'i ngue da nya yø 'dan'yo hya hinguji padi. 'Bu i'da yø ja'i p'uya ngue ra Espiritu Santo di japyø ja'i ngue da zä da ma te ni bøn'u yø 'dan'yo hya i hma. ¹¹ Pɛ gätho ya yø 'bɛfi ya, guesɛ'a ra Espiritu Santo di japyø ja'i ngue da zä da 'yøtra 'bɛfi. Nu'a, go gue'a sännbi n'na ngu n'na yø 'yɛc'ɛi'a ndana gue'a ra 'bɛfi da zä da 'yøtyø ja'i.

 12 Nu ra ja'i, madague'a xangu yø xequi n'youi rá do'yo, pe ra ja'i n'na nc'εitho. Di njathu p'uya, ngue conna Cristo xanguju ngue dí εc'εih'a, pe tengutho 'mø ngue n'na nc'εitho di jahu ra Cristo.

13 Gäthogahya, ngu yø judío, ngu'u hingyø judío, 'bu i'da ngue 'buhyø hmu, 'bu i'da ngue hijnjo'o yø hmu, pe gäthogahya, nu'mø bi ma ma xixyagahya, ra Espíritu Santo øt'e ngue dí cohi ngue εntho n'na nc'εitho di jahu. Porque gäthogahya, gue'a ra Espíritu Santo dí n'yohu.

14 Ya guí nnuhu ngue rá do'yo ra ja'i hinga n'na xequitho i ja, sinoque xangu yø xequi n'youi.

15 Nu'mø da 'yεná gua ra ja'i: “¿Hanja ngue hingrá 'yεgä ra ja'i? Ya hingma n'yogä'be rá do'yo ra ja'i”, da 'yεná, pe nup'u ja rá do'yo ra ja'i ja n'youi p'u.

16 Ogue ma guhu da 'yεná: “¿Hanja ngue hingrá dägä ra ja'i? Ya hingma n'yogä'be rá do'yo ra ja'i”, da 'yεná, pe nup'u ja rá do'yo ra ja'i ja n'youi p'u.

17 Xi'mø ngue gä rá nguñi rá do'yo ra ja'i, gä dyø dä, ¿ha di zä ga øhmu ra hya 'mø? Ogue gä ma do'yohu, gä dyø gu, ¿ha di zä di nja ma fahahu 'mø? 18 Pe Oja bi 'yøt'e ngue bi njap'u ma do'yohu. N'na ngu n'na yø xequi ja rá do'yo ra ja'i, bi japi hapu bi nepe da me. 19 A nu'mø ngue gätho ya yø xequi ja rá do'yo ra ja'i, da 'da'igu, ¿ha di zä di nequi ngue ja rá do'yo ra ja'i 'mø? 20 Pe nuna ra hya i ja, madague'a ngue xangu yø xequi n'youi rá do'yo ra ja'i, pe gätho ya yø xequi ya, gue'a guí nequi xanho ngue ja rá do'yo ra ja'i'a.

21 Nu yø dä ra ja'i, hingui sä da 'yεmbyø 'ye: “Nugä hindí hon'a'i”, da 'yεmbi. Nu rá ya ra ja'i, hingui sä da 'yεmbyø gua: “Nugä hindí hon'aui”,

da 'yɛmbi. ²² Pɛ gätho ya yø xɛqui ja ma do'yohɛ, gätho mahyonitho. A nu yø xɛqui dí ɛmhmɛ ngue hin'ɛ mahyoni, gue'ɛ yø xɛqui ma datho mahyoni'ɛ. ²³ I ja 'da yø xɛqui n'youi ma do'yohɛ ngue ɛntho hints'ɛhmj sɔ t'ørpa masu, pɛ gue'a ra xɛqui'a ngue man'na dí päxhɛ xanho. 'Nɛ ja n'na ra xɛqui ma do'yohɛ ngue hingui sä da hnu, 'nɛ guehna ra xɛqui na p'ɛya ngue man'natho dí suphɛ na. ²⁴ I ja yø xɛqui ma do'yohɛ ngue di nɛqui, 'nɛ hinte man'na dí honi ngue ga japhɛ. Nuna Oja bi hoqui gätho ma do'yohɛ, 'nɛ bi 'yøt'e ngue man'na di muui'a ra xɛqui dí ɛmhmɛ ngue hinga njuani p'ɛ gui nɛqui. ²⁵ Janangue nuyá, hinga 'da'a n'nanni 'yo rá do'yo ra ja'i, sinoque gätho'ɛ yø xɛqui ja rá do'yo ra ja'i, n'na ngu n'na, di nhyoni. ²⁶ Nu'mø ngue di hyɛnna n'na xɛqui rá do'yo ra ja'i, gä rá do'yo ra ja'i di hyɛnni. Nu'mø ja n'na ra xɛqui rá do'yo ra ja'i ngue hnu mansu, gä rá do'yo ra ja'i, gä di johya.

²⁷ A nuyá, guecju'a nnøpe ngue rá do'yo ra Cristo ya. N'na ngu n'naja, guecju'ɛ yø xɛqui n'youi p'ɛ ja rá do'yo'a. ²⁸ Njarbatho Oja ya, n'na ngu n'na yø 'yɛc'ɛi bi zännbi ndana gue'a ra 'bɛfi da zä da 'yøt'e n'na ngu n'na. Rá mæditho, Oja bi unyø 'bɛfi'ɛ yø representante ra Cristo. Rá yoho, 'bɛhyø ja'i ngue bi t'unna 'bɛfi ngue da manna hya di bɛnnbabi ra Espíritu Santo ngue da ma. Rá hyu, i 'bɛhyø ja'i ngue bi t'unyø 'bɛfi ngue di nxännbate rá hya Oja. I 'bɛhyø ja'i bi t'unyø 'bɛfi ngue øtyø milagro. I 'bɛhyø ja'i bi t'unyø 'bɛfi ngue da 'yøthe yø därkehi. A nuyá, i 'bɛhyø ja'i bi t'unyø 'bɛfi ngue fäxyø mmic'ɛiui. 'Nɛ i 'bɛhyø ja'i ngue bi

t'unyø 'bɛfi ngue dī m̄anda p'ɸ ja r̄a n̄ija. I 'b̄ahyø ja'ī ngue bi t'unyø 'bɛfi ngue d̄a nya'ɸ yø 'dan'yo hȳa h̄ingui p̄adi. ²⁹ Pɛ h̄inga to bi z̄ä ngue d̄a z̄ä d̄a 'yøtr̄a 'bɛfi ngue dr̄á representante r̄a Cristo. N̄i x̄inga to bi z̄ä n̄i ja'ī d̄a z̄ä d̄a 'yøtr̄a 'bɛfi ngue d̄a nya'ɸ yø hȳa di b̄ennbabi yø ja'ī r̄a Esp̄iritu Santo d̄a m̄a. 'N̄ɛ h̄inga'da gui t'untho yø 'bɛfi yø ja'ī ngue d̄a z̄ä d̄i nx̄ännbate r̄á hȳa Oja. 'N̄ɛ h̄inga'da gui t'untho yø 'bɛfi yø ja'ī ngue d̄a z̄ä d̄a 'yøtyø milagro. ³⁰ 'N̄ɛ h̄inga'da gui t'untho yø 'bɛfi yø ja'ī ngue d̄a z̄ä d̄a 'yøthe yø d̄ärquɛhi. 'N̄ɛ h̄inga'da gui t'untho yø 'bɛfi yø ja'ī ngue d̄a nya'ɸ yø 'dan'yo hȳa h̄ingui p̄adi. 'N̄ɛ h̄inga'da gui t'untho yø 'bɛfi yø ja'ī ngue d̄a z̄ä d̄a m̄a te ḡa mbøn'ɸ yø 'dan'yo hȳa i h̄ma. ³¹ Dam̄i neh̄u ngue Oja di 'da'ah̄u r̄á 'bɛfi nu'ã m̄a d̄atho t̄ate d̄i mūui. Pɛ n̄ugã, n̄una man'na r̄a hȳa t̄ate d̄i mūui ngue m̄i'da yø hȳa, guehna d̄i nne ḡa x̄än'n̄ah̄u n̄aya.

13

¹ A n̄uyá, madague'a gdi p̄adi ḡdã nya'ɸ yø hȳa yø 'dan'yo ja'ī, ogue gdi p̄adi ḡdã nya'ɸ yø hȳa ḡa ya yø anxɛ, pɛ nu'mø h̄in d̄adi mah̄ma mm̄ic'ɛih̄u, ya h̄inte d̄adi mūh̄u. Nu m̄a hȳah̄u h̄inte d̄i mūui porque di coh̄mu tengutho r̄a t'ɛgui 'mø m̄a z̄ant'i, ogue tengutho r̄a xit'ɛgui di z̄antyø hȳuxi. ² Madague'a gdi p̄adi ḡdã nya'ah̄u yø hȳa di b̄ennbabi r̄a Esp̄iritu Santo yø ja'ī d̄a m̄a, ogue gdi p̄ah̄mu ḡätho'ɸ yø hȳa x̄anh̄enni, ogue gdi t̄imhm̄u x̄andønho hanja'ɸ yø hȳa h̄ingui f̄adi hanja, ogue di ja x̄anho m̄a nt'ɛc'ɛih̄u, ast̄a ḡa ɛmph̄u yø nyun̄i ngue d̄a 'uegue, dan̄i mpa n'na

nguadi, 'nɛ dɪ nja, pɛ nu'mø hɪn dadi mahma mmic'ɛihɯ, ya hɪnte dadi muhɯ. ³ Madague'a ga dat'i gátho'a te dí pɛshɯ ngue ga unhnɯ te da zi yø hyoya, ogue asta ga n'unɪ ngue da ma nt'udɪ gahɯ, pɛ nu'mø hɪn dadi mahma mmic'ɛihɯ, ya hɪnte dadi muhɯ.

⁴ A nu ra ja'i ngue majuanɪ dɪ mahrá mmic'ɛiui, guehna ra ja'i sɛti te sifi. Guehna ra ja'i ja rá yemmai. Guehna ra ja'i hɪngra zɛya. Guehna ra ja'i hɪndɪ 'yɛts'i hapɯ ya. ⁵ 'Nɛ di jammansu rá mmic'ɛiui. Hɪngui honse ra nho da m'mai, sinoque honnbabi ra nho yø mmic'ɛiui. 'Nɛ hɪngra cuɛ. I ja rá mpunnbi tengue t'ørpe. ⁶ Hɪndɪ johya 'mø nnu ngue øtra ts'oqui mi'da yø ja'i, sinoque di johya 'mø nnu ngue njuantho ga 'yo yø ja'i. ⁷ Nu'mø dɪ mahrá mmic'ɛiui n'na, ya dɪ siguetho dɪ madi madague'a hɪngui ho te ørpabi. Zant'a embra mmɛi ngue xanho te øtra mmic'ɛiui, porque hɪngui nne da hɛp'ɯ'a gui madi. I tø'mi ngue dɪ n'yo rá mmɛi rá mmic'ɛiui 'mø ngue hɪnga gue'a øt'e.

⁸ A nuyá, nu'a ngue ga mahma mmic'ɛihɯ, i jatho ngue hɪnha rá nɛgui ga mahmɯ. Pɛ nuya yø 'bɛfi bi 'dajɯ Oja, dɪ njap'ɯ rá nɛgui ya. Porque da 'yɛhra pa ngue ra Espíritu Santo ya hɪnnɪ mantho dɪ bɛnnba yø ja'i ra hya da ma. Da 'yɛhra pa ngue ra Espíritu Santo ya hɪnnɪ mantho da japyø ja'i da nya yø 'dan'yo hya. Da 'yɛhra pa ngue ra Espíritu Santo ya hɪnnɪ mantho ngue ja da xannbabi yø ja'i'ɯ yø hya xanhɛnnɪ. ⁹ A nuyá, majuanɪ ngue hɪnga gátho dí pahmɯ hanja yø hya. Porque Oja hɪngui udɪ gátho'a te ra hya i ja. ¹⁰ Pɛ da 'yɛhra pa ngue gáthogahɯ ga pahmɯ xanho hanja ra hya.

Nu'u yø pa'u, ya himma hyoni ngue di m'mahyø ja'i da xännba ra hya yø mmi'yεc'eiui.

¹¹ A nu'mø mará ngüεgui, dí mmanyø hya ga nya yø basi. Nu mā n'yomfēni mi ja, tengutho yø n'yomfēni yø basi. Pε nuyá, ya dá ndan'yohu ya, ya bi gop'u'u yø hya xtá mangá 'mø mará ngüεgui.

¹² Nuyá, nup'u ga mbεmma mmui hanja ra hya ya, εntho tengutho 'mø di hεtra hyε, hīndi nεqui xanho hanja gātho yø hya. Pε da 'yεhra pa ngue ga nnurpahu rá hmi ra Cristo. Ya ja ga pahmu p'u xanho hanja ra hya p'uya. A nuyá, zits'utho dí pahmu hanja ra hya ya, pε nu'u yø pa'u, ya ga pahmu xandønhø gātho hanja, tengutho Oja i pacju xandønhø'a.

¹³ Janangue ja ua ya hyu yø hya zant'a ja ts'editho ngue ga øthu. Ja ts'editho ngue zant'a ga εc'eiha Oja. Ja ts'editho ngue zant'a ga εmhmu ngue di nja'a te mman'Oja. 'Nε ja ts'editho ngue zant'a ga mahma mmic'eiha. Pε nuna mā datho di muui ya hyu yø hya ya, gue'a ngue zant'a ga mahma mmic'eiha.

14

¹ Dami ja ndummui ngue guí mahni mmic'eiui n'na ngu n'na'ahu. Nuna Oja, 'dama 'dan'yo yø 'befi i ja, pε dami ne ngue da zä gui 'yørpahu rá 'befi Oja. 'Nε mā datho dami nehmu ngue di m'mahyø ja'i ngue ya dyø 'befitho'a ngue da manna hya di bεnnba Oja. ² Porque nu'mø 'buhra ja'i ngue ga ya'u yø hya hingui fadi, ya hingyø ja'i'u nzofo, porque hinjongui øde te ga ya. Hīnda hønse Oja padī tema hya mmanna ja'i. Porque ra Espiritu

Santo di haṭra ts'edi di bɛnnbɪ te da ma, pɛ hɪnjongui paḍi te ga mbønyø hya i mma. ³ Pɛ nu ra ja'i ngue di bɛnnbabi Oja ra hya ja ngue da xihyø ja'i, gue'u yø ja'i nzofo para ngue di zacyø nt'ɛc'ɛi yø ja'i. Di haṭra ts'edi yø ja'i na ra hya øde hma, 'nɛ hurpabi yø mmɛi. ⁴ A nuya yø ja'i ga ya yø 'dan'yo hya, guehya hɪnjongui øde te ga ya, sinoque paɛ hanja'a ra hya mma. Pɛ nu ra ja'i ngue di bɛnnbabi Oja na ra hya da xihyø ja'i, nuya yø ja'i di mpɛti, di japi ngue da ðinyø mmɛi yø ja'i na ra hya xifi.

⁵ Mahotho 'mø ngue gätho di sä gdi nyahu yø 'dan'yo hya hɪngui faḍi. Pɛ ma ðatho ði nnegä ngue di bɛn'nahɛ Oja'a te ra hya gui xihmɛ yø ja'i. Porque man'na xanho ngue da 'yøde xanho yø ja'i'a te ra hya gui mmamhmɛ, hɪnda gue'a ngue gdi nyahu n'na ra hya ngue hɪngui øhyø ja'i. Xquet'a xanho, pɛ gue'mø 'bɛp'u te'o da zä da ma te ga mbønna hya da hma. Janangue gätho yø ja'i di 'bɛp'u da ðinyø mmɛi hanja ra hya. ⁶ Ague ma zi cu'ahɛ, xi'mø ga mmagä p'u ngue ga xän'nahɛ ra hya, 'nɛ gdä zo'ahɛ yø hya hɪngui øhmɛ, ɷndana ra hya gui 'yɛt'ammɛihɛ 'mø? Pɛ nu'mø gdä zo'ahɛ'a te ra hya gni yahɛ, ya da ðini xanho ni mmɛihɛ hanja ra hya 'mø. Ya gui pahmɛ hanja'a ra hya di bɛnngagui Oja ga mmamp'uya, guehna ra hya da zä ga xän'nahɛ na.

⁷ Ya gui nnuhɛ, nu'mø ya ra corneta ximmɪ ya ra 'bida, nu'mø hɪndi ntinyø hya, ya hɪngui faḍi tema so i ja. ⁸ Nu'p'u ja n'na ra tunhni ya, nu'a pixtra corneta 'mø hɪngui paḍi da mixt'i, aha ya ra corneta, hɪnte ni bøntho. Porque hɪndi nsä yø ja'i ngue di nja ra tunhni. ⁹ Gui njathɛ p'uya,

nu'mø h̄ingui øhyø ja'i'a ra hya gni yah̄u, ¿hague da mbahyø ja'i'a ra hya guí mmamhm̄u 'mø? aha gadi yahnih̄u, h̄injongui øde te guí mmamhm̄u. ¹⁰ Nuua ja ra ximh̄ai, mandøngu dyø hya ja ua ngue ga ya yø ja'i. Pɛ gätho'u yø hya ga ya yø ja'i, ja te ga mbøni. ¹¹ A nuyá, nu'mø toni ja'i da zoqui, 'nɛ ga ya ra hya h̄indí øde, ya tengutho 'mø da ndø yap'utho rá h̄ai'a nzoqui, porque h̄inda zä gdá nya'be'a te ra hya ga ya ra ja'i. ¹² Nugä dí padí ngue εmmei guí nne di h̄a'ah̄u ra ts'edi ra Espíritu Santo ngue da zä gui 'yørpah̄u rá 'bɛfi Oja. Pɛ dami neh̄u ngue nu'a ra 'bɛfi gui 'yøth̄u, da gue'a ra 'bɛfi ma datho da 'yørpabi ra nho ni mmi'yɛc'ɛih̄u gui 'yøth̄u.

¹³ Nu to nne da nya yø hya ngue h̄ingui øhyø ja'i, da 'yäpra mate Oja ngue da zä da xihyø mmic'ɛiui te ga mbønna hya da ma. ¹⁴ Porque nu'mø dí mmat'Oja 'nɛ h̄ingui øhyø ja'i'a te ra hya nna mat'Oja, nuua ja ma mm̄ai dí padí ngue dí mmat'Oja, pɛ nuyá yø hya dí mma, ya h̄in tem̄a nho da 'yørpabi yø ja'i. ¹⁵ ¿Ndana gue'a ja ngue ga øt'ä ya 'mø? I ja ngue ga mmat'Oja co gätho ma mm̄ai, pɛ guehya yø hya øhyø ja'i gdá mat'Oja. I ja ngue ga tutyø alabansa co gätho ma mm̄ai, pɛ da gue'u yø alabansa ngue øhyø ja'i yø hya i mma. ¹⁶ Nu'mø gadi ja mammadih̄u Oja, 'nɛ'mø h̄injongui øde tem̄a hya guí mmamhm̄u, nu ra ja'i øts'e te guí mmamhm̄u, ya h̄ingui padí te ga mbønna hya. Ya h̄ingui sä da 'yɛnna ja'i da ngut'atho. ¹⁷ Madague'a ngue mazi hotho ha gni ja mammadih̄u Oja, pɛ nu'mø ngue h̄ingui øhyø ja'i'a ra hya gni ja mammadih̄u Oja, ya h̄in tem̄a ntho ørpabi yø ja'i ra hya øde.

18 Nūgä dadi ja mammadi Oja ngue mits'ua xangu yø 'dan'yo hya dí padi gdá nyagá ngue'ahua. 19 Pɛ nup'ua di mpeti yø ja'i, nugä dí nnu manho ngue hondi cut'atho yø hya ga xänbabi yø ja'i, pɛ da gue'ua yø hya øhyø ja'i gdá nya, hinda gue'a ngue ga mmangä 'dɛt'a mahuahī yø hya ngue hinguī pahyø ja'i te ga mbøni.

20 Ague mā zi cu'ahua, 'yoni mantho guí øthu tengutho yø basi ngue zits'ua dyø n'yomfɛni i ja. Pɛ xanho ngue guí cohmu tengutho yø basi ngue hinguī ngu ra nts'o padi, guī njathua p'uya. Pɛ ya gyø daja'ihua, dami 'yøt'e ngue ya ja xanho ni n'yomfɛnihua ya. 21 Nup'ua ja ra libro ngue rá ley, Oja i ɛna: “Nuya yø ja'i ngue yø mmejmahya, ga japi ngue di ts'ofø conyø hya ga ya yø 'dan'yo ja'i. Pɛ madague'a di ts'ofø conyø 'dan'yo hya, ngutho hinda 'yørcagui masu”, ɛn'Oja. 22 Janangue nuna Oja, nu'mø nzohyø ja'i conyø hya hinguī fadi, gue'a ra hmɛya'a ngue hingyø 'yɛc'ɛi yø ja'i ts'ofø, sinoque yø mmejmahyatho. Pɛ nu'mø nzo Oja yø ja'i conna hya di bɛnnbabi yø pøngahya da mā, gue'a ra hmɛya'a ngue ya yø 'yɛc'ɛi yø ja'i nzofo.

23 A nu'mø ngue n'narbu xá mpeti yø 'yɛc'ɛi, 'nɛ'mø gä ga ya yø 'dan'yo hya ngue hinga nt'øde te ga ya, xi'mø bi yut'a n'na ra ja'i hingra 'yɛc'ɛi 'nɛ hinguī pahyø 'dan'yo hya ga ya yø ja'i, uanguī da 'yɛmbi ngue loco yø ja'i di yahni. 24 Pɛ nu'mø nne di nya n'na ra 'yɛc'ɛi ngue da manna hya di bɛnnbabi Oja da mā, 'nɛ da nya ra hya ga ya yø ja'i, xi'mø bi yut'a n'na ra ja'i hingra 'yɛc'ɛi 'nɛ hinguī padi hanja ra nt'ɛc'ɛi, ra ja'i da dinná mmui ngue ja rá ts'oqui co nu'a te ra hya da 'yøde. 25 Di n'yo rá mmui ra ja'i

ngue Oja i padī xanho te gāma hya mbεmp'ua ja rá mmui. Di ndantyøhmū p'uya ngue da danne Oja. Da 'yεna: “Majuani ngue gue'a Oja n'youi ua ha di mpeti yø ja'i 'bεcua”, da 'yεna.

 26 Ague mā zi cū'ahε, nup'ua ha gadi mpetihε ya, i 'bui to nne da dūtyø salmo, i 'bui to nne di nxännbate rá hya Oja, i 'bui to nne da manna hya di bεnnbabi Oja, i 'bui to i nne da nya yø hya ngue hinga nt'øde, i 'bui to da zä da mā te ga mbønyø 'dan'yo hya hinga nt'øde. Pε nu te gāma hya guí nne guí mmamhμα, guí mmamhμα'ua yø hya di hatra ts'edi yø ja'i. 27 A nu'mø te'o ga ya ra 'dan'yo hya hinga nt'øde, ya hondi yo nc'εi ogue hyu nc'εi di nya. Pε 'da mi'datho di nya. 'Nε nnethe ngue di 'bui te'o da xihyø ja'i teni bøn'ua yø hya da hma. 28 A nu'mø ngue hinjo'o p'ua to di thocra hya, man'na xanho ngue 'yo di nzohyø ja'i'a n'nan'yo ra hya ga ya. Porque hijnongui øde te ga ya. Sinoque n'na ngu n'na di nyasεui Oja p'ua ja yø mmui.

29 Xquet'a ngut'a ya, nu te'o nne da xihyø ja'i'ua yø hya di bεnnbabi Oja da mā, di nya yonc'εi ogue hyu nc'εi. Mi'da yø ja'i p'uya, da hyacra güenda ngue'mø majuanī Oja di bεnnbabi ra hya mmanna ja'i ogue hin'na. 30 Nu'mø ngue 'bup'ua man'na ra ja'i nne da xihyø ja'i ra hya di bεnnbabi Oja da mā, di nsäya'a ya p'uya, di japi di nya man'na nc'εi nne di nya. 31 Gätho'ahε, nu to nne da xihyø ja'i ra hya di bεnnbabi Oja da mā, 'da mi'da di nya. Janangue nu'ua yø ja'i øxra hya da hma, da dinyø mmui hanja ra hya, gue'a di hya ra ts'edi'a. 32 Nu te'o nne da xihyø ja'i'a te ra hya di bεnnbabi Oja da mā, da

dø'mi mēnte dā zā dī nya. ³³ Porque Oja hinguí nnepe ngue 'da di yahnitho yø ja'i p'ua ha ja ra hya.

Nu'a te ør'mi'da yø 'yεc'ei mi'da yø hnini, dangua gui 'yøthua. ³⁴ Porque yø xisu hinguí sã ngue dī nyap'ua ha dī mpeti yø 'yεc'ei. Porque yø xisu hin'yu ra nt'edi ngue dā gue'ua di opan'yu ra hya yø ja'i'ua. Sinoque yø n'yoh'ua i ja ngue dī m'met'o tengutho ra hya mmamp'ua ja rá ley Oja. ³⁵ Nu'mø ja tema hya nne dā 'yänna n'na ra xisu, dā 'yänna damme p'ua ja rá ngu. Porque hīndi nejmanho ngue ra xisu dī nyap'ua ha dī mpeti yø 'yεc'ei.

³⁶ Mahsä mi 'yεna ngue dā zā guí sänse te gui 'yøthua. Porque hingo gá damhma rá hya Oja, sinoque m'mefatho bi zønna hya p'ua guí 'buhma.

³⁷ Nu'mø toni ja'i dā 'yεna ngue di bennbabi Oja ra hya ja ngue dā mā, ogue to dā 'yεna ngue n'youi ra Espiritu Santo, dā badi ngue nuya yø hya dí xi'ahua, gue'a Oja di 'bejpasegui te dí mma. ³⁸ A nu'mø toni ja'i dā 'yengui ngue hinga gue'a ra hya dí mma, dā gue'a to mman'a p'uya xquet'a hinguí ja ngue dā t'embī ngue gue'a ra hya mma.

³⁹ Ague mā zi cu'ahua, dami nehua ya ngue guesε Oja di ben'nahua ra hya gui xihma yø ja'i. A nu'ua yø ja'i ga ya yø 'dan'yo hya, dami unhna ra nt'edi ngue dī nya. ⁴⁰ Pε dā 'yo ni 'yu'a te gāma hya guí mmahma, mazihotho gdi mamhma ra hya.

15

¹ A nuya mā zi cu'ahua, man'nan'yo mi 'yøt'e ngue guí pumbenihua nā ra hoga 'da'yo hya dá xi'ahua ya. Ya gá nu manhohua nā ra hya nā, 'nε guehna ga du ni nt'εc'eihua naya. ² Nu'mø ngue hinguí hyehmup'ua

na ra hya naya, gue'mø ngue hinga xøts'etho gni 'yεc'εihε na ra hya 'mø, guehna ra hya di nyanni tehε na.

³ Nuna ra hya bi siqui, guehna ra hya rá mūditho dá xän'nahε na. Guehna ra hya na ngue bi du ra Cristo ngue bi hoga ma ts'oquihε. Ya bi nja na te ra hya nt'ot'i p'ε ja ra Maca Libro. ⁴ Mi du ra Cristo, bi ma nt'ägui. Pε bi bεnnate'a rá hyu pa. Ya mahømbi nja ra hya nt'ot'i p'ε ja ra Maca Libro. ⁵ Mi bεnnate ra Cristo, bi nu ra Bεdu ngue ya 'bεi mahøn'a. M'mεfa p'εya, bi nu gätho'ε mī'da yø representante ra Cristo. ⁶ Man'na ra pa p'εya, tho'i cat'a ciento'ε ma cuhε bi nnuui ra Cristo mahøn'a. 'Nε xangu tobe 'bεtho ya, xinxε ndu 'da. ⁷ M'mεfa p'εya, bi nu ra Jacobo. Man'na ra pa p'εya, gätho'ε yø representante bi nu mahøn'a.

⁸ Mi nu ra Cristo ya to gä bi nu, ya dá nthεε'be p'ε rá nzεqui. Pε nugui, man'natho hinga njuanigui. ⁹ Porque guecä mits'ε hinga njuanigä ngue gätho mī'da yø representante ra Cristo. A nugui, ya ra matetho bi 'yøt'Oja ngue bi 'dajma 'bεfi ngue rá representantegui, porque nugui xtá sacä ya yø ja'í Oja. ¹⁰ Pε Oja bi 'yøtra mate ngue bi 'dacrä 'bεfi di pεhya, 'nε hinga sərbεtho'a rá mate bi 'daqui. Porque man'na xangu ra 'bεfi dí øt'a ngue gätho'ε mī'da yø representante ra Cristo. Pε nuna ra 'bεfi na, hingo dadi jasεgä na, sinoque ørcagui ra mate Oja ngue faxqui te dí øt'e. ¹¹ A nuyá, nu'mø gueque xangu ra 'bεfi dí øt'e, oque go gue'ε mī'da xangu ra 'bεfi bi 'yøt'e, pε nuna ra hya dí mmangähe, 'da'igu na. 'Nε guehna ra hya gui εc'εihε na ya.

 12 A nuyá, gä 'da'igu dí mmangähe ya ngue bi du ra Cristo 'nɛ bi bɛnnate. ¿Pɛ hanja ngue guí ɛmhmɛ ngue hĩndi bɛnnate yø ánima? 13 A nu'mø ngue majuanĩ guí mmamhmɛ ngue hĩndi bɛnnate yø ánima ya, ¿hanja ngue bi zä bi bɛnnate ra Cristo 'mø? 14 A nu'mø ngue himma juani bi bɛnnate ra Cristo, ya hĩnte ni bøntho na ra hoga 'da'yo hya dí mmangähe 'mø. Da guehni nt'ɛc'ɛihɛ p'uya, xquet'a hĩnte ni bøntho 'mø. 15 Ya ra fɛhni dí mmangähe 'mø ngue dí xi'ahɛ te bi 'yøt'Oja. Porque dí xi'ahɛ ngue Oja bi japi bi bɛnnate ra Cristo 'mø mi du. A nu'mø ngue himma juani di bɛnnate yø ánima ya, ya himma juani ngue Oja bi japi bi bɛnnate ra Cristo 'mø. 16 Xi'mø ngue hĩndi bɛnnate yø ánima ya, ya xmama bi du ra Cristo 'mø. 17 Xi'mø ngue ra Cristo himbi bɛnnate, nuna ni nt'ɛc'ɛihɛ i ja, ya hĩnte ni bøntho. Porque hinga njut'itho ni ts'oquihɛ 'mø. 18 Nu'mø ngue ngu'a ya, nu'ɛ to ya xa ndu, madague'a bi 'yɛc'ɛi ra Cristo, pɛ xquet'a 'nɛ'ɛ di m'mɛ'ɛ. 19 Nu'mø ngue hĩnte ni bøntho ngue dá ɛc'ɛihɛ ra Cristo mente ra pa dá m'muhmɛ, ya man'natho huɛcatejɛ 'mø ngue gätho mi'da yø ja'i.

20 Pɛ majuanĩ dí xi'ahɛ ngue nu'mø mi du ra Cristo, bi bɛnnate. Co nuna ra hya naya, dí haxa njuani ngue gätho yø ánima xa ndu jatho ngue di bɛnnate m'mɛfa. 21 Nu'a ra ts'oqui bi 'yøtra Adán, ja bá fɛp'ɛ ngue bi du yø ja'i ua ja ra ximhäi. Pɛ xquet'a nu'a i bɛnnate ra Cristo 'mø mi du, go bá jɛtra 'yu'a ngue jatho di bɛnnate yø ánima. 22 Ra Adán, rá 'yɛ'a ngue gäthogahɛ, gätho ja ngue ga tuhɛ. Pɛ nu to gätho ɛc'ɛi ra Cristo ya, ja ngue di bɛnnate. 23 N'na ngu n'na bá n'youi ra pa p'ɛ

ngue di bɛnnate. Rá mɛditho bi bɛnnate rá Cristo, m'mɛfa p'ɛya, nu'mø bá ɛhra Cristo, nu te'o gá xa 'yɛc'ɛi, gá di bɛnnate. ²⁴ Nu'mø gue bi dapi gátho yø nsɛiui, nu'u ɛna gue ja yø ts'ɛdi gue di mmandasɛ, gá di ts'onnbabi yø hya, ya gue'a rá pa rá nzɛgui'a p'ɛya. Nuna Oja rá Papá, di dápá cargo p'ɛya gue di ndast'abi. ²⁵ Porque rá Cristo jatho gue gue'a di ndast'abi'a asta gue'mø da 'yøt'a Oja gue da dapi gátho yø nsɛiui. ²⁶ Nu'a rá nsɛiui rá nzɛguitho da dapi, gue'a rá ndate i ja'a, porque ya hɛnjon da du. ²⁷ Nuna Oja bi unná cargo rá Cristo gue gá go di manda te gá ja na. Pɛ nuyá, hɛngui nne da ma gue rá Cristo di manda rá Papá, porque go gue'a rá Papá bi unná cargo rá Cristo gue di manda te gá i ja. ²⁸ Da zønná pa gue da dahra Cristo gue di manda te gá ja. Rá Cristo p'ɛya, nu'a rá Papá bi unna cargo gue di manda te gá ja, di dapi gue di mandasɛ, ya guesɛ Oja di manda te gá ja p'ɛya.

²⁹ I ja man'na rá hya dí nne ga xi'ahɛ ya. I 'bɛ i'da yø ja'i gue nyondi i nxixya gue di pørpabi yø ánima hɛmbi nxixya hante gue da du. A nuyá, xi'mø ɛnyø ja'i gue hɛndi bɛnnate yø ánima, ¿hanja gue nxixya yø ja'i gue di pørpabi yø ánima tengutho 'mø xtí nxixya hante gue da du 'mø?

³⁰ ¿Hanja gue hangu rá pa dí engá ma te 'mø gue hɛndi bɛnnate yø ánima 'mø? ³¹ Porque n'na pa ngu n'na pa ja gue da hyo gyø ja'i. Ague ma zi cu'ahɛ, høntho dí xi'ahɛ na rá hya na, porque majuani gue ja gampähä gue n'na ngu n'najɛ, gá di n'yohɛ rá Hmu Jesucristo. ³² Nup'u ja rá hnini Efeso, xandøngu rá n'u dá sägä p'u, porque ɛna yø

zate yø ja'i da njun'me. A nuyá, xi'mø ngue h̄indi b̄ennate yø ánima ya, ¿teni 'b̄e'a dí taha ngue te dí øt'ä 'mø? Man'na xanho ngue ga ɛna: “Ma ga nsännigo ya, ga mm̄i ga si te xtá t̄ini. Porque ni xudi ga tu”, ga ɛna.

³³ 'Yo gadi nhyɛgui ngue to da hyä'ah̄. Porque nu'mø gadi nsixh̄'̄ yø ja'i xants'o ga 'yo, di ts'on'natho'a te ra nho gn̄i 'yoh̄'̄. ³⁴ 'Yo ma'b̄edi ni mm̄ih̄. Dam̄i hyaxh̄ ra 'yu njuantho, mam̄i 'yøth̄ ra ts'oqui. Porque 'b̄a i'da ngue tobe h̄ingū pahm̄ Oja. Dí mm̄angä na ra hyä na n'namhma ngue guí p̄es'n̄isäh̄.

³⁵ Rá nzɛgui 'b̄a i'da nne ngue da 'yørca ra nt'änni ya, da 'yɛngui: “¿Ha di njap'̄ di b̄ennate yø ánima? ¿Tengu da gohyø do'yo 'mø bi b̄ennate?” da 'yɛngui. ³⁶ Gue'a ra ja'i ngue ma'b̄edi rá mm̄i da 'yänni tengu na ra hyä na. Ya guí nnuh̄ 'mø bi ma nthuh̄ n'na ra hmudä, i 'ya rá do'yo ra hmudä, nu'a rá mm̄i ra hmudä p'̄ya da b̄øts'e. ³⁷ Nu'mø bi ma nthuh̄ ra hmudä, ogue ra trigo, ogue ja te man'na ma hmudä, h̄inga tengu nja ra hmudä da thuh̄ da ngut'atho 'mø bi b̄øts'e. Sinoque ya n'nan'yo rá do'yo 'mø bi b̄øts'e. ³⁸ N'na ngu n'na yø hmudä 'mø bi ma nthuh̄, nu te nne Oja ngue da gohrá do'yo n'na ngu n'na yø hmudä, gue'a di jap'a.

³⁹ Gätho yø cosa ngue ja yø do'yo, h̄inga 'da'igu yø do'yo. Nu rá do'yo ra ja'i h̄inga 'da'iguui rá do'yo yø zu'ɛ. 'Dama 'dan'yo yø do'yo i ja, n'nan'yo rá do'yo yø ts'int's'̄, ndan'yo rá do'yo yø hua.

40 Njarbatho te bí ja mahets'i ya. N'nan'yo gui nequi yø do'yo nguep'ua gui nequi yø do'yo ya te ja ua ja ra häi. Nu'ua bí ja mahets'i, n'nan'yo gui nejmanho ngue'a te gui nejmanho ya ja ua ja ra häi. 41 N'nan'yo gui yotra hyadi ngue'a gui yotra zana. Xquet'a njarbatho yø sø ya, nu'a te gui yot'i 'da yø sø hinga 'da'iguui yø nyot'i mi'da yø sø.

42 Nu'mø ra pa danj bennate ma do'yohua, n'nan'yo da gohi, ya hinda ngu'a tengutho ja ya. 'Ne ya hinda zä da du 'mø bi bennate. 43 Xants'o rá do'yo ra ja'i 'mø bi t'ägui. Nu'mø bi bennate p'uya, ya di nejmanho rá do'yo. Hinguí nzaqui ra ja'i 'mø bi t'ägui, pe nu'mø bi bennate, ya xanzaqui. 44 Nu ma do'yohua ja ua ja ra ximhäi da ma nt'ägui. Pe nu'mø danj bennate p'uya, ya hinma nzä ngue da du. Porque ja rá do'yo ra ja'i ngue da du, xindi nja rá do'yo ra ja'i ngue hinda du.

45 I mmamp'ua ja ra Maca Libro ngue ena: “Nuna ra Adán, ra mædi ja'i bi m'mæi, Oja bi hoqui 'ne bi japi ngue bi nja rá te”, i ena. Pe nuna ra Cristo bi m'mæ'a m'mæfa, ya hinga ja'itho na, guehna da zä di unna 'da'yo te yø ja'i na. 46 Rá mædi, bi nja ma do'yohua ngue da du. M'mæfa p'uya, di nja ma do'yohua ngue hinda du. 47 Nuna rá mædi ra ja'i bi m'mæi, ra häi rá do'yo 'mø mi ma mahoqui na. Pe nuna rá yoho ra ja'i bi m'mæ'a m'mæfa, gue'a ra Cristo bi 'ye mahets'i na. 48 Gätho yø ja'i 'bua nximhäi i ja yø do'yo tengutho rá do'yo na ra ja'i rá mædi bi m'mæi ngue ra häi rá do'yo. Pe nu'ua yø ja'i di ma mahets'i, di nja yø do'yo tengutho rá do'yo'a bí 'ye mahets'i. 49 A nuju, i ja ma do'yohua tengutho rá do'yo ra Adán. Pe m'mæfa, xquet'a di nja ma

do'yoh_u tengutho rá do'yo rá Cristo bí 'yε mahets'i.

⁵⁰ Ague mā zi cu'ah_u, dí nne ga xi'ah_u ya, nuna mā do'yoh_u n'youi rá ji, hinda zā dí m'mup'u ha dí mānda Oja nā. Porque nuna mā do'yoh_u hinguí zai, ya hinda zā dí m'mai para zantho nā. ⁵¹ Pε dí nne ngue ga xi'ah_u n'na rá hya hinguí fadi hanja. A nu_u ya, hinga gátho ga tuh_u, pε gā dā ma mapādi mā do'yoh_u, n'nan'yo dā gohi. ⁵² Tengutho gui ts'antrá dā rá ja'i, n'na zihmantho dí njarbutho'a te ja ngue dí nja. Nu rá pa ngue rá nze_ugui, dā t'ode ngue dí nya rá corneta. Nu'mø bi nya'a p'uya, nu'u xandu, di bennate ngue dí m'mai para zantho. Pε nu'u yø ja'i di 'butho'a rá pa'a, dā ma mapādithobi yø do'yo. ⁵³ Porque mā do'yoh_u hinguí zai, jatho ngue dí mpādi, dā gohi ngue dí nzai. A nuyá, nuna mā do'yoh_u ja ngue dā du. Nu'mø bi zā bi mpādi, ya hinda du. ⁵⁴ Nuna mā do'yoh_u i tu, bi zā bi mpādi, para zantho dí nja mā 'do'yoh_u. Ya dí nja'a te mmamp'u ja rá Maca Libro ngue εna: “Nu rá ndate i ja, dí m'mehrá ts'edi, porque dā thapi. ⁵⁵ Ya hinda zā dā hyoj_u rá ndate. Porque hinha dā zā dí ntate ngue dā hyoj_u”, i εnna hya. ⁵⁶ I ja rá ts'edi rá ndate ngue ho yø ja'i porque ja yø ts'oqui yø ja'i. 'Nε i mmanā ley ngue dí njapra castigo rá ts'oqui. ⁵⁷ Pε janjuaní dadi ja mammadi Oja ngue mi zā mā εc'εi mā Hmuh_u Jesucristo, gue'a bi 'yøt'e ngue dá taph_u rá ndate'a.

⁵⁸ Janangue nuya mā zi cu'ah_u, ga dah_u xandønho. 'Yo guí hεhm_u nā mā nt'εc'εih_u i ja. 'Yo guí säyah_u ya, zant'a dami 'yørpah_u rá 'befi rá Hmu. Ya guí pahm_u ngue nuna rá 'befi rá Hmu dí ørpah_u hinga särbutho dadi mpehm_u.

16

¹ Nu'a ra mɛnyu ja ngue gui pɛthɘ para ngue gui unhnɘ mā cūhɘ rá m'mu'a n'nanni, dami 'yøthɘ tengutho ra hya dá xicä yø 'yɛc'ɛi rá m'mɘp'ɘ ja ra häi Galacia. ² Nu'mø gá mpɛtih'a ndomingo, n'na ndi ngu n'na ndi guí mpɛtihɘ, n'na ngu n'na yø 'yɛc'ɛi da hyaxi zi algo ra mɛnyu ngue ra ofrenda para ngue da ma m'mɛts'i. Janangue nu'mø dá magä p'ɘ guí 'bɘhmɘ, hinga ja gui pɛthɘ ra mɛnyu. Ya xqui 'uecjɘ zihangu'a tengue xa nzɛt'a ni ts'edi xcá tahmɘ. ³ Nu'mø dá magä p'ɘ, ya xqui huanhnɘ yø n'yohɘ gá ɛt'a ngue da ma Jerusalén, di dá ra mɛnyu. 'Nɛ gá unna carta da gats'i ngue daní dá. ⁴ A nu'mø da zä ngue 'nɛqui gá mma, 'da gdá mɛgä'be'ɘ yø n'yohɘ da ma p'ɘya.

⁵ Nu'mø dá nɛxä ua ngue gani mpagä p'ɘ ja ra häi Macedonia, m'mɛfa p'ɘya gá thogui gani mpap'ɘ Corinto guí 'bɘhmɘ. ⁶ Xamhmatho da zä ngue gá m'mucä p'ɘ njammí pa. A nu'mø da zä, ja gá m'mɘp'ɘ mɛnte gä di thohyø sɛ'ye. Ya da zä guí fäxçahɘ te gá honi ha gani mpa 'mø dá thogui. ⁷ Hindí nne ngue gá thocho 'mø dá map'ɘ guí 'bɘhmɘ. Da ne Oja ngue da zä gá m'mucä p'ɘ njammí pa. ⁸ Pɛ nuýá, dí nne gá m'mucua Efeso mɛnte da zønna pa ngue ra ngo Pentecostés. ⁹ Porque nuua Efeso säp'ɘ gá mmangä xanho ra hya ua madague'a xangu to sɘqui.

¹⁰ Nu'mø bi map'ɘ guí 'bɘhmɘ na ra Timoteo, dami 'yørpahɘ masu, porque nuna xquet'a ørpabi rá 'bɛfi ra Hmu tengutho ra 'bɛfi dí øt'ä. ¹¹ Nuna

ra Timoteo, dami nu mansuh na. A nu'mø bá pengui ngue da zøcua dí 'bui, guá fäxh'a te di zøcua. Porque dí tømí ngue da zøcua ha dí 'bui, da gue'ua ma cuh na n'youi dí tømí ngue da zøcua.

¹² A nuna ma cuh na Apolos, dá xicä na ngue 'da xtí mähä'ua ma cuh bi ma da nu'ah. Pe himbi ne bi ma. A nuyá, xamhmatho da bongui ngue da map'ua ya.

¹³ Dá 'yo ni 'yu te gui 'yøth. Dami 'yøt'e ngue du ni nt'εc'εih. Dami hyah nzammui n'na ngu n'na.
¹⁴ Nu'a te gä i ja ngue gui 'yøth, to bi zä ma ja'i, gä guí mahm.

¹⁵ Ague ma zi cu'ah, nu'mø rá mudi mambá hmanna hoga 'da'yo hya p'ua ja ra häi Acaya guí 'buhm, guí pahm ngue nuna ra Estéfanos co gätho'ua 'bup'ua ja rá ngu na, guehya rá maditho bi 'yεc'εi na ra hya na. 'Nε guehya janjuaní ngue ho yø mmui ngue fäxyø cu ya. ¹⁶ Dí nnegä ya ngue nu'a te ra hya mmanya dí xi'ah ya, dami 'yεc'εih. Da gue'ua m'ida di mpefi ngue mmanna hya, 'nε da 'yøt'ah ra nha na ra hya i mma, dami 'yεc'εih te mma.

¹⁷ Janjuaní dadi johya ngue bi zøcua ya ni mmenguh na Estéfanos, bá n'youi ra Fortunato, conna Acaico. Porque hinguí sä guí zenguagah ngue yap'atho ni nguh. Pe ya bi zøcua ya ma cuh ngue bi zenguagui, εntho gá søseh ua ngue gá zenguagah. ¹⁸ Janjuaní ngue di hacra ts'edi 'mø mī zøhø, tengutho gui ha'ah na ts'edi. Dami pahm ngue nuya yø n'yoh na njar'ua ngue di hatra ts'edi yø ja'i, dami nu mansuh na ya.

19 Nuyá yø 'yɛc'ɛi 'bui gä rä häi Asia, gä di zengua'ah̄. Nuyá di zengua'ah̄, guehna rä Aquila 'nɛhra Priscila, da guehya yø ja'i di mpeti p'ɛ ja yø ngu ya p'ɛya di zengua'ah̄. Porque n'nat'a mā Hm̄u dí ɛc'ɛih̄. 20 I pɛn'nah̄ rä nzengua gätho ya mā cūh̄ 'bɛcua. Gätho mā zengua n'na ngu n'na'ah̄.

21 Nügä drä Pablo dadi cuatä mā thūh̄ nā rä carta ja ua ngue dadi zengua'ah̄.

22 A nuyá, nū'mø toni ja'i ngue h̄indi mā'a mā Hm̄uh̄ Jesucristo, guehna rä ja'i da ma rä castigo nā. Da ne'a rä Hm̄u ngue da ɛh̄ɛ.

23 Nū'a mā Hm̄uh̄ Jesucristo da ne ngue di jap'ah̄. 24 Nū to gätho di ɛc'ɛih̄ rä Jesucristo, dí pɛnnbabi rä hya ngue dadi mādi. Da ngut'atho.

Ja ua ra 'da'yo cohi bi gomi Oja yø ja'i
New Testament in Otomi, Tenango (MX:otn:Otomi,
Tenango)

copyright © 1975 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Otomi, Tenango

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Otomí, Tenango [otn], Mexico

Copyright Information

© 1975, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Otomi, Tenango

© 1975, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022
dd38228d-a3b1-5d0f-91ce-4040e165ce0f